

DE MILITAIRE SPECTATOR

waarin opgenomen de Officiële Mededelingen
van het **MINISTERIE VAN OORLOG**

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Kolonel tit. der Grenadiers
Redactie: W. DEN TOOM, Kolonel-Waarnemer
B. KONING, Kolonel van de Generale Staf
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Kolonel van de Generale Staf
J. G. J. VAN DER HULST, Majoor der Artillerie

Abonnement f 3 per kwartaal. Buitenland f 15 per jaar. Losse ex. f 1.25. NADRUK VERBODEN
MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V., Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

123ste Jaargang

Nr 11

November 1954

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Landmacht- en Luchtmachtorders	478
Mededelingen van de Chef van de Generale Staf	478

Redactioneel gedeelte

De Koninklijke Marechaussee, door M. M. L. Timmer, Majoor der Kon. Marechaussee	480
Enige verklaringen bij de tekst van het Militair Woordenboek, door E. J. C. van Hootegem, Kolonel van de Generale Staf en W. van Rijn, Majoor van de Generale Staf	489
De samenwerking van Genietroepen met andere wapens (II), door J. Kroes, Luitenant-Kolonel der Genie	495
Het wezen van onze organisatie, door W. D. H. Eekhout, Luitenant-Kolonel der Infanterie	499
Enkele praktische wenken bij het opmaken van operatiebevelen, door G. Mensink, Kapitein der Fuseliers	504
De stem der wapenscholen. Hier commentator..., door W. Olie-mans, Kapitein der Infanterie	509
Artillerieschool. Het omzetten van grote hoeken met de 155 mm HW, met behulp van de vijzel	511
Nieuw geleid projectiel	515
Het „Ivoren Kruis" in militair verband, door P. J. M. Kalmthout, Reserve-officier, tandarts	516
Nieuwe Uitgaven	518
Uit de buitenlandse vakpers	520

MILITAIRE SPECTATOR, 123e Jaargang, Nr 11, blz. 477—528, Den Haag, Nov. 1954

DE MILITAIRE SPECTATOR

waarin opgenomen de Officiële Mededelingen
van het **MINISTERIE VAN OORLOG**

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Kolonel tit. der Grenadiers
Redactie: W. DEN TOOM, Kolonel-Waarnemer
B. KONING, Kolonel van de Generale Staf
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Kolonel van de Generale Staf
J. G. J. VAN DER HULST, Majoor der Artillerie

Abonnement f 3 per kwartaal. Buitenland f 15 per jaar. Losse ex. f 1.25. NADRUK VERBODEN
MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V., Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

123ste Jaargang

Nr 11

November 1954

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Landmacht- en Luchtmachtorders	478
Mededelingen van de Chef van de Generale Staf	478

Redactioneel gedeelte

De Koninklijke Marechaussee, door M. M. L. Timmer, Majoor der Kon. Marechaussee	480
Enige verklaringen bij de tekst van het Militair Woordenboek, door E. J. C. van Hootegem, Kolonel van de Generale Staf en W. van Rijn, Majoor van de Generale Staf	489
De samenwerking van Genietroepen met andere wapens (II), door J. Kroes, Luitenant-Kolonel der Genie	495
Het wezen van onze organisatie, door W. D. H. Eekhout, Luitenant-Kolonel der Infanterie	499
Enkele praktische wenken bij het opmaken van operatiebevelen, door G. Mensink, Kapitein der Fuseliers	504
De stem der wapenscholen. Hier commentator..., door W. Olie-mans, Kapitein der Infanterie	509
Artillerieschool. Het omzetten van grote hoeken met de 155 mm HW, met behulp van de vijzel	511
Nieuw geleid projectiel	515
Het „Ivoren Kruis" in militair verband, door P. J. M. Kalmthout, Reserve-officier, tandarts	516
Nieuwe Uitgaven	518
Uit de buitenlandse vakpers	520

MILITAIRE SPECTATOR, 123e Jaargang, Nr 11, blz. 477—528, Den Haag, Nov. 1954

Officiële Mededelingen van het MINISTERIE VAN OORLOG

UIT DE LANDMACHT- EN LUCHT- MACHTORDERS

Nr 54207 — Dragen van de „Koreaanse Unit Citation”.

A. Koninklijk besluit van 6 Juli 1954, nr 50:

WIJ JULIANA, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Oorlog van 29 Juni 1954, Nr P 307 DG;

Overwegende:

dat door de President der Koreaanse Republiek is bepaald, dat het Nederlands Detachement Verenigde Naties ter zake van hoge plichtsbetrachting en buitengewone heldhaftigheid betoond in het tijdvak van 22 November 1950 tot 8 April 1953 in de strijd tegen de Communistische agressor in Korea eervol zal worden vermeld;

dat het personeel hetwelk in de periode van 22 November 1950 tot 8 April 1953

deel uitmaakte van genoemd detachement, het onderscheidingsteken verbonden aan deze eervolle vermelding op de rechterborst zal mogen dragen.

Hebben goedgevonden en verstaan:

Toestemming te verlenen aan het personeel hetwelk behoort of behoord heeft tot het Nederlands Detachement Verenigde Naties in Korea en hetwelk in het tijdvak van 22 November 1950 tot 8 April 1953 deel uitmaakte van dat detachement, tot het op de rechterborst dragen van het onderscheidingsteken, verbonden aan de Koreaanse „Presidential Unit Citation”.

B. Ter uitvoering van vorenstaande besluit is bepaald:

De Koreaanse Unit Citation zal, indien betrokkene reeds gerechtigd is tot het dragen van de onderscheidingstekenen, toegekend door de President der Verenigde Staten van Amerika naast deze worden gedragen, het dichtst nabij de rechterschouder en op zodanige wijze, dat het rood-blauw gekleurde embleem met het rode deel naar boven is gericht.

Mededelingen van de CHEF VAN DE GENERALE STAF

VERSCHEENEN VOORSCHRIFTEN

1289 *Taktiek en organisatie van het Sovjet leger.*

1351-F-5 *Platenatlas behorende bij Voor-schr. nr 1351-F-4 „Voorlopig Handboek voor de Beroepsonderofficier Lijnwerker/Kabelmonteur”.*

1385 *Rivierovergangen.*

1399 *2e Verzamelopgave wijzigingen op „Organisatieschema's Infanteriedivisie”.*

1540-1 *Karabijn .30-inch M1 deel 1 — Wapenleer.*

Dit voorschrift vervangt de overeenkomstige „Voorlopige richtlijnen”, uitgegeven door de Inspecteur der Infanterie. Het voorschrift bevat de wapentechnische

stof, voor zover deze van direct belang voor de gebruiker is.

1540-3 *Voorlopige richtlijnen Karabijn .30 inch deel 3 — Opleiding.*

In dit stencil, dat wordt uitgegeven door de Inspecteur der Infanterie, is het volgende opgenomen:

- Lessen wapenleer en schietopleiding.
- Aanwijzingen betreffende het schieten.
- Vaardigheidsproeven, klasseringsproeven en scherpschuttersproef.
- Instructiemiddelen.

De eerste verstrekking van het stencil geschiedt automatisch aan de diverse autoriteiten en commandanten; het heeft dus niet te worden besteld. Eventuele nabestellingen dienen te worden gericht aan de Inspecteur der Infanterie (voor wat andere wapens en dienstvak-

ken betreft d.t.v. de wapeninspecteur, opdat deze zijn advies kan geven betreffende de noodzaak van de aanvraag).

1547A Luchtfotolezen (aanvulling op voorschr. 1547 „Kaartlezen”).

1687 1e Opgave van wijzigingen en aanvullingen op „Geluidmeetuitrusting GR-6-A”.

1702 Voorlopige Richtlijnen Het opstellen van een bericht (Voorschrift nr 1565-VI vervalt hiermede).

1704 1e Opgave van wijzigingen en aanvullingen op „Uittreksel uit de Q- en Z-code”.

1790-1 Grondslagen radiotechniek.

Grondslagen en theorie radiotechniek voor de opleiding van radiomonteurs Verbindingsdienst.

1790-2 Tabellen en tekeningen bij idem.

2050-3 Landmijnen, deel 3 — Opsporingsmiddelen.

2050-6 Landmijnen, deel 6 — Buitenlandse mijnen en methoden. A.Sovjet-Rusland.

2150 Het aggregaat Fermont model M30 GCT - SH6.

2506 9e Opgave van wijzigingen en aanvullingen op de Boekenlijst, Uitgave 1952.

2507 1e Opgave van wijzigingen op „Beheer en verantwoording Boekwerken en Lezerformulieren bij de onderdelen der KL”.

3226A Voorlopige Richtlijnen Gebruik van tenten.

3226B Platenatlas bij idem.

3449 1e Opgave van wijzigingen en aanvullingen op „Bediening enkele stuk van 40 mm AA M1”.

3462 1e en 2e Lijnsonderhoud Radarinstallatie AA 4 Mk 6/2.

7201 Voorlopige verzameling militaire

uitdrukkingen Russisch — Nederlands — Frans — Engels.

7201A Alphabetisch Register Ned. — Frans — Engels behorende bij Verzameling Militaire Uitdrukkingen.

TH9-328 Bedienings- en Onderhoudsvoorschrift voor de DAF-YA-328.

— (stencil) Taakomschrijving van en te stellen eisen aan Geniepersoneel beneden de rang van officier volgens de MOS-codering.

— (stencil) Taakomschrijving personeel ingedeeld bij Veldartillerie-onderdelen.

IK 171 Instructiekaart nr 171. Smeerkaart voor de vierling-affuit .50 in. Browning M45 en 2-wielige onderaffuit M20.

IK 172 Instructiekaart nr 172. Smeerkaart voor het kanon van 40 mm AA M1 en affuit M2A1.

IK 173 Instructiekaart nr 173. Smeerkaart 155 mm Houwitser M1, affuit M1A1 en M1A2.

IK 174 Instructiekaart nr 174. Smeerkaart voor kanon 155 mm M2, affuit M1 en M1A1, vervoerwagen M5.

IK 193 Instructiekaart nr 193. Smeerkaart Graafmachine Garwood type 75b.

IK 320 Instructiekaart nr 320. Dagelijks preventief onderhoud voor Graafmachine, 375 L, Pawling en Harnischfeger (P en H).

IK 322 Instructiekaart nr 322. Gebruik en dagelijks onderhoud van de Buitenboordmotoren: 25 pk, Johnson en Evinrude (big twin).

SCHRIFTELIJKE CURSUSSEN

B. Cursussen van de Inspecteur der Infanterie.

30-10 De Tirailleurcompagnie in de verdediging.

40-14 Het Bataljon Infanterie in de verdediging.

M. Cursussen van de Inspecteur Mil. Administratie.

30-9 De VRBKL.

Einde van de Officiële mededelingen van het Ministerie van Oorlog.

De Koninklijke Marechaussee

door M. M. L. TIMMER, Majoor der Koninklijke Marechaussee.

Herhaaldelijk blijkt het misverstand o.a. in militaire kringen betreffende taak, werkwijze en organisatie van de Koninklijke Marechaussee. Het 140-jarig bestaan van dit wapen is een goede gelegenheid om zijn taak en dienstuitvoering in het licht te stellen.

De naam „Marechaussee” is van Franse oorsprong. Reeds onder de eerste Franse koningen was het toezicht op de algemene veiligheid opgedragen aan de „Maire du palais”, later ging dit gezag over op de „Connétable” en de „Maréchaux de France”. Teneinde hun taak te kunnen uitoefenen werden deze laatsten belast met het bevel over de korpsen Cavalerie, welke in verband hiermee sinds de 11e eeuw de naam droegen van Marechaussee. Gedurende de Franse revolutie is de naam Marechaussee uit gevoelsoverwegingen veranderd in Gendarmerie (van 1806—1813 ook bij ons), echter na de restauratie in 1813 in ons land weer gewijzigd in Marechaussee, toen de ervaring met de Franse Gendarmerie en de omstandigheden ook Koning Willem I noopten een dergelijk korps op te richten.

Historisch Overzicht.

Hoewel reeds gedurende de Bataafse Republiek (1795—1806), het Koninkrijk Holland (1806—1810) en de inlijving van ons land bij het Franse Keizerrijk (1810—1813) een op militaire leest geschoeide politie heeft bestaan, is de Koninklijke Marechaussee in zijn huidige vorm officieel opgericht bij Besluit van de Soevereine Vorst van 26 October 1814, Nr. 498. Het eerste artikel van dit besluit luidde als volgt:

„Il sera établi un corps de maréchaussée, destiné à maintenir l'ordre, à assurer l'exécution des lois et à veiller à la sûreté des frontières et grandes routes”.

In het originele exemplaar van dit besluit is de naam gendarmerie door Z.M. Koning Willem I persoonlijk gewijzigd in maréchaussée.

Daar deze Marechaussee oorspronkelijk slechts in de Zuidelijke Nederlanden geplaatst was en zich eerst zeer geleidelijk naar het Noorden uitbreidde, ontstonden er na de afscheiding van België grote personeelsmoeilijkheden. Bij een voorlopige reorganisatie werd o.m. een veldeskadron gevormd, dat (de 10-daagse

veldtocht stond voor de deur) bij het mobiele leger werd ingedeeld. Gedurende die veldtocht verrichtte dit eskadron o.a. ordonnansen- en verkenningdiensten, welke aanleiding gaven tot toekenning van 13 Militaire Willemsordes en 10 eervolle vermeldingen. In 1840 werd de organisatie opnieuw vastgesteld op een staf met 2 compagnieën, resp. in Brabant en Limburg, en bij K.B. werd in 1843 de functie van Chef van het Wapen afgeschaft en werd dit gesteld onder het toezicht van de Inspecteur der Cavalerie.

In de 19e eeuw werd het Wapen geleidelijk uitgebreid. In 1909 werd weer een eigen Inspecteur benoemd, Kolonel Van Haeften, die zeer veel voor de Marechaussee heeft gedaan. Opleiding en huisvesting werden aanzienlijk verbeterd en t.b.v. een centrale opleiding werd in 1913 het Depot opgericht.

Bij het uitbreken van de eerste wereldoorlog in 1914 volgden de officieren en het overige personeel van het Wapen hun oorlogsbestemmingen voor het verrichten van militaire politiediensten bij het leger. Daar hierdoor het platteland, waar door de oorlogsomstandigheden de criminaliteit toenam, gedeeltelijk van politie werd ontbloot en het personeel dus naar zijn standplaatsen moest terugkeren, werd het Korps Politietroepen opgericht, waarvan het personeel, dat de taak van de Marechaussee in het leger overnam, van 1918—1940 eerst onder toezicht van de Inspecteur der Koninklijke Marechaussee en later onder een eigen chef zijn dienst op voortreffelijke wijze heeft verricht.

In 1931 is aan het Wapen een standaard geschonken en is deze door H.M. Koningin Wilhelmina te Apeldoorn uitgereikt. In de dertiger jaren deed de brigade te Oss van zich spreken — een roman op zichzelf — en zij werd voor haar uitnemende politiediensten door H.M. de Koningin persoonlijk beloond.

In deze periode was de Marechaussee verspreid over geheel Nederland en georganiseerd in 4 divisies, elk bestaande uit 3 tot 4 districten, verdeeld in 9—18 brigades, met een sterkte van 5 tot 15 hoofden. De totale sterkte bedroeg 1250 hoofden, allen beroepsmilitairen. Het personeel verrichtte zijn dienst te paard, te voet en per rijwiel, later tevens per auto.

De Marechaussee was belast met de

algehele politiedienst ten plattelande en met de dienst der Grensbewaking. Voorts was zij betrokken bij de strategische beveiliging, terwijl onder meer de Dienstplichtwet haar een bijzondere militaire taak oplegde. Met betrekking tot het materieel en de discipline ressorteerde zij onder de Minister van Oorlog, doch voor de politiedienst onder die van Justitie. Ingevolge het Politiebesluit 1935 (inmiddels vervallen) behoorde zij tot de Rijkspolitie.

Voor zover het personeel gedurende de Meidagen van 1940 geen opdracht kreeg om naar Frankrijk te vertrekken en vandaar naar Engeland over te steken, alwaar vooral de jongeren zeer goed werk verrichtten bij de bewaking van het Koninklijk Huis, t.b.v. de militaire politiedienst bij de Nederlandse troepen, bij de Inlichtingendienst (verscheidene zijn boven Nederland gedropt) en in de Prinses Irenebrigade, werd het gedurende de bezettingsjaren ondergebracht in de herhaaldelijk gereorganiseerde Rijks- en Gemeentepolitie.

In 1945 werd terstond een aanvang gemaakt met de opbouw, welke ondanks vele moeilijkheden haar voltooiing naderd. Uit de taak, welke bij een besluit van Augustus 1945 aan het Wapen werd opgedragen, vloeide voort, dat het Korps Politietroepen niet opnieuw werd opgericht. Een groot gedeelte van het personeel van dit korps werd in de Marechaussee opgenomen.

Organisatie.

De Koninklijke Marechaussee is thans georganiseerd in een Staf, een Depot en 6 Divisiën.

1. De Staf bestaat uit 4 sectiën. Sectie 2 is behalve met de grensveiligheidsdienst tevens belast met de leiding van de dienst der Grensbewaking; voorts is opgenomen een Bureau Criminele Onderzoeken. In verband met de dagelijkse uitvoerende dienst en het in verhouding tot de andere wapens en dienstvakken enorm hoge percentage beroepspersoneel is zij, in details, niet te vergelijken met andere staven.

De Commandant der Koninklijke Marechaussee heeft een tweeledige functie:

a. Commandant van het Wapen. Hij geeft zijn directieven aan de Divisiecommandanten voor de (militaire) politiedienst en voorts zijn bevelen aan de Depotcommandant m.b.t. de opleiding van het beroepspersoneel; voor het een en ander is hij verantwoordelijk zowel aan de Minister van Oorlog (Chef van de

Generale Staf, Chef van de Luchtmachtstaf) als aan die van Marine en van Justitie;

b. Wapeninspecteur, en als zodanig belast met de opleiding van reserve-officieren en dienstplichtige onderofficieren en marechaussees voor de oorlogs-onderdelen. Hij geeft hiertoe mede aan de hand van de richtlijnen van de ChGS zijn orders aan de Depotcommandant, is de wapen-technische adviseur van de ChGS en is belast met de vorming van de door deze autoriteit bevolen oorlogs-onderdelen.

2. Het Depot is gevestigd te Apeldoorn, wordt gecommandeerd door een kolonel en is verdeeld in 2 instructiebataljons: de opleiding van beroeps-officieren, -onderofficieren en -marechaussees en de opleiding van reserve-officieren en dienstplichtige onderofficieren en marechaussees.

Het verschil tussen beide opleidingen is groot. Is de opleiding van de beroeps-marechaussee gebaseerd op zijn carrière in de beroepsdienst en wordt hierbij rekening gehouden met het feit, dat zijn latere plaatsing op een brigade de praktische voortzetting vormt van zijn opleiding opdat hij t.z.t. de geschiktheid voor onderofficier verwerft, het reserve en dienstplichtig personeel moet geschikt worden gemaakt voor zijn dienst bij de parate troepen en zijn oorlogstaak.

De politiedienst is na een theoretische ondergrond, slechts in de praktijk te leren; tezamen met en onder leiding van een onderofficier of oudere, ervaren marechaussee. De dienst op de brigade is een zeer belangrijke voortzetting van zijn opleiding.

3. De grenzen van de divisiën en de standplaatsen van de commandanten vallen samen met die van de ressorten en standplaatsen van de territoriale Bevelhebbers, behoudens, dat het gebied van de TBW twee divisies omvat (5e Divisie in Amsterdam en 6e Divisie in Den Haag).

De divisies, gecommandeerd door een kolonel of luitenant-kolonel, bijgestaan door een officier-toegevoegd, zijn onderverdeeld in 2 tot 5 districten. De grenzen van de districten vallen samen met die van de territoriale commando's, maar enkele territoriale commando's omvatten meer dan één district Marechaussee.

De districten, onder de bevelen van een majoor of kapitein, omvatten 4 tot 16 brigades. De personeelssterkte is mede afhankelijk van de sterkte van zijn brigades, welke zeer uiteenloopt.

De sterkte van een brigade, gecommandeerd door een adjudant-onderofficier of

een opperwachtmeester, is afhankelijk van de plaatselijke omstandigheden. Een groot garnizoen heeft een grote brigade Marechaussee nodig. De taken van de Marechaussee (waarover straks uitvoeriger) zijn van dien aard, dat haar uitvoering overal in den lande moet plaats vinden, zodat ook daar waar de hoeveelheid te verrichten diensten maar betrekkelijk gering is, toch geen brigade kan worden ontbeerd. De politietaken van de Marechaussee, zowel de militaire als de burgerzijde hiervan, dienen *ter plaatse* te worden uitgeoefend, zodat de bewakingskringen van de brigades aan grenzen zijn gebonden. Daarom is de Marechaussee over het gehele land verspreid en bestaat er een groot verschil in de sterkte van haar brigades: de kleinste 7 hoofden sterk, de grootste ('s-Gravenhage) 176 man. De brigades in Amsterdam, Den Haag en Utrecht zijn onderverdeeld in een Justitiële Afdeling (militaire onderzoeken), een Garnizoensafdeling (militaire politiedienst in engere zin) en een Verkeers- en Transportafdeling (verkeerscontrole, onderzoeken van aanrijdingen en ongevallen van militaire voertuigen en transportdiensten), elk onder een eigen commandant. De brigades zijn ruim (gezien de uitgebreide taak missies nog niet altijd ruim genoeg) voorzien van motorrijwielen, jeeps, vrachtauto's en pantserwagens.

4. Behalve de bovengenoemde korpsen, onder de bevelen van CKMar, formeert het Wapen een aantal parate en mobilisabele oorlogsonderdelen uit dienstplichtigen en gedeeltelijk geëncadreerd met beroepspersoneel. De formatie van deze onderdelen, welke zeer zeker niet het onbelangrijkste onderdeel van het Wapen vormen, geschiedt op dezelfde wijze als bij de andere wapens en dienstvakken, met dit verschil, dat het mobilisatiebureau niet zoals elders deel uitmaakt van een korps, doch van de Staf van het Wapen. Taak en werkwijze van deze onderdelen zijn reeds behandeld in De Militaire Spectator van Juli 1954, waarnaar wordt verwezen.

Taken.

De taken van de Marechaussee, vastgelegd bij K.B. 6 Februari 1954 (Staatsblad 45), zijn:

1. Het waken voor de veiligheid van H.M. de Koningin en van de leden van haar Huis, in samenwerking met andere organen.

2. Het uitoefenen van de politietaak ten behoeve van de strijdkrachten, alsmede op plaatsen onder beheer van het

Ministerie van Oorlog of dat van Marine en op verboden plaatsen, welke ten behoeve van de landsverdediging krachtens de Wet Bescherming Staatsgeheimen zijn aangewezen.

3. De uitoefening van de grensbewaking overeenkomstig de wet van 10 Jan. 1920 (Stbl. 11), laatstelijk gewijzigd bij de wet van 21 December 1951 (Stbl. 594) en de daarop berustende voorschriften, waaronder begrepen de bediening van de daartoe door de Minister van Justitie aan te wijzen doorlaatposten.

4. Het op aanvraag van de bevoegde organen verlenen van bijstand aan de politie ter handhaving van de openbare orde.

5. De uitoefening van taken bij bijzondere wetten en besluiten aan het Wapen opgedragen.

Ad. 1. Daar de krijgsmacht waakt voor de veiligheid van de Staat spreekt het vanzelf, dat zij deze bewaking uitstrekt tot het Koningshuis. Ook de politieorganen van de Staat zijn belast met het waken over de openbare orde en veiligheid. Wat is dan logischer om een korps, dat het militaire en het politionele element in zich verenigt en dat wegens het predicaat „Koninklijk” een bijzondere band onderhoudende met het vorstelijk Huis het meest daartoe geëigend is, rechtstreeks te belasten met de zorg voor de veiligheid van Koningin en Koninklijk Gezin? Het is een eer voor het Wapen en wij zijn er trots op deze dienst te mogen verrichten.

Deze taak wordt uitgevoerd door bewaking van H.M. en de leden van Haar Gezin in een der Koninklijke paleizen en waar Zij in het openbaar verschijnen; in het algemeen bij plechtigheden met een militair karakter. Hiertoe bestaan de paleisbrigades Soestdijk en 't Loo, terwijl de bewaking van het paleis Huis ten Bosch door de brigade 's-Gravenhage permanent wordt verzorgd.

Ad 2. Het is deze taak, waardoor de Marechaussee het meest in aanraking komt met de strijdkrachten. Daaruit vloeit voort het uitoefenen van de militaire politiedienst niet alleen t.b.v. de Koninklijke Landmacht, doch tevens t.b.v. de overige onderdelen van de strijdkrachten en haar gebouwen, werken en terreinen. Uit het feit, dat dit één der taken van het Wapen is, blijkt wel, dat de Marechaussee niet een korps militaire politie genoemd kan worden, doch dat dient te worden gesproken van een Militair Politie Korps of duidelijker: een Militair Politie Orgaan. Dus een politieorgaan met een militaire status, militair

georganiseerd en gesteld onder de krijgstucht. Deze taak wordt samengevat onder de benaming militaire politiedienst. Het doel van de militaire politiedienst is de strijdkrachten, waar zulks maar kan, te helpen, opdat deze hun taak zo goed mogelijk kunnen vervullen.

Deze diensten zijn o.m.:

a. *Militaire onderzoeken.* Dit werk geschiedt in het algemeen door de officieren en onderofficieren. Het omvat de politie-onderzoeken in en t.b.v. de strijdkrachten als die strijdkrachten of haar leden zijn benadeeld. Buitenstaanders zouden zich verbazen hoe belangrijk en noodzakelijk deze dienst is. Zij zouden geschokt zijn te vernemen voor welke grote bedragen het Ministerie van Oorlog, dus het Rijk, door sommige lieden wordt benadeeld, in het algemeen door overtreding van een aantal artikelen van het burgerlijk Wetboek van Strafrecht: verduistering, diefstal en het aannemen van beloningen bij leveranties. Nauwelijks behoeft te worden betoogd, dat dit soort onderzoeken behoren te worden verricht door militair politiepersoneel, dat bekend is met de toestanden en de verhouding in de strijdkrachten en waarover het Ministerie van Oorlog zeggenschap heeft. Onderzoeken m.b.t. de overige overtredingen van het Wetboek van Strafrecht benevens die van het Wetboek van Militair Strafrecht hebben eveneens de volle aandacht.

Overeenkomstig de Regtspleging bij de Landmagt en bij de Zeemagt worden deze onderzoeken verricht in de vorm van een huishoudelijk onderzoek onder leiding van de korpscommandant. Gezien echter de na-oorlogse ingewikkelde organisatie van de strijdkrachten, de aandacht, welke deze korpscommandant aan zijn vele andere verplichtingen heeft te wijden, en de politionele ervaring, welke hem ontbreekt, geschieden deze onderzoeken in het algemeen door de Marechaussee in overleg met de betrokken korpscommandant. Voorgescreven is zelfs, dat — indien de door de korpscommandant te houden huishoudelijke onderzoeken te ingewikkeld worden — de Marechaussee er bij gehaald moet worden. Het is een vak, dat men na een theoretische ondergrond slechts leert in de praktijk. De onderzoeken ter plaatse worden steeds door de brigades afgevoerd; strekken zij zich over grotere gebieden uit, dan wordt tussen de onderdelen van het Wapen samengewerkt. De belangrijkste en grootste onderzoeken benevens die, welke zich over geheel Nederland uitstrekken, worden gehouden

door het Bureau Criminele Onderzoeken van de Staf te Den Haag. Ook op dit gebied bestaat een innig contact met de burgerpolitie.

Uit het oogpunt van moreel en tucht wordt betreurd, dat het personeel, met deze dienst belast, overstelpt is met werk.

b. *Verkeersdienst.* Deze omvat de controle op het militaire verkeer en het behandelen van verkeersongevallen en -overtredingen, waarbij militaire verdachten betrokken zijn. Voorts de wegaanduiding (zie het desbetreffend artikel in De Militaire Spectator van Maart 1954) en de regeling van het militaire en zonnodig burger verkeer. En tenslotte vallen onder dit hoofdstuk de escortes van de leden van het Koninklijk Huis en buitenlandse vorstenhuizen en overige hoge (vooral militaire) gasten benevens de begeleiding van militaire colonnes. Deze begeleiding heeft een tweëlei doel: de militaire colonne door het overige verkeer te helpen, doch anderzijds er voor zorg te dragen, dat het burger verkeer een minimum aan overlast van de militaire verplaatsing ondervindt.

Hoewel de Marechaussee steeds bereid is aan aanvragen voor het begeleiden van militaire colonnes te voldoen, zal men zich van militaire zijde toch wel moeten realiseren, dat dit in oorlogstijd in deze vorm beslist niet mogelijk zal zijn, zodat colonnecommandanten en chauffeurs zelf de moeilijkheden zullen moeten oplossen. Men moet er dus op bedacht zijn hen in vreedetijd niet te zeer te verwennen.

Voor de verkeersdienst wordt van het personeel een grondige kennis vereist van de algemene (burger) verkeerswetgeving en van de vele voorschriften m.b.t. het militaire verkeer.

c. *Garnizoensdienst.* Ook onder deze benaming vallen tal van diensten van de Marechaussee en ook worden onder dit begrip diensten verricht, omdat nu eenmaal niemand anders het doet en het zo gemakkelijk is een goed georganiseerd beroepskorps permanent ter beschikking te hebben. Deze dienst omvat o.m. stads-, stations- en treinpatrouilles, transport van arrestanten, opsporen, ophalen en transport van deserteurs, afzettingen bij militaire plechtigheden en calamiteiten, dienst bij het Hoog Militair Gerechtshof en de Krijgsraad, enz. Deze meer eenvoudige diensten eisen zeer veel personeel, waardoor het wel eens moeilijk is aan alle aanvragen te voldoen.

De militaire politie is belast met het helpen handhaven van tucht en orde in het leger, samen te vatten onder het be-

grip *krijgstucht*. Hier moet worden be-
klemtoond, dat het de taak is van de
troepencommandant de tucht in zijn on-
derdeel te handhaven, waarvoor hij vol-
ledig verantwoordelijk is. De MP helpt
hem daarbij zoveel als maar mogelijk is,
gevraagd of ongevraagd. Mede hierom is
een goede verstandhouding en voortdu-
rend overleg tussen troepencommandant
en Marechaussee noodzakelijk. De troep
moet worden bijgebracht, dat de MPman
er niet is om hen onaangenaam te zijn,
maar om hen in hun eigen belang te
waarschuwen voor tekortkomingen. Een
goed voorbeeld, een waarschuwend
woord en zo nodig melding aan de be-
trokken commandant als het eerste niet
helpt. Een hulp voor de soldaat, dat is
wat de MPman moet en wil zijn. Als zo-
danig moeten ook alle meerderen hem
beschouwen en steunen in zijn taak. Op
deze wijze kan — de praktijk heeft het
bewezen — de MP een grote steun voor
hen zijn. Aan de andere kant moet de
MP zich begrijpend tonen tegenover de
soldaat, hem terecht helpen, aanwijn-
gen geven, waarschuwen, royaal optre-
den, in het algemeen zich welwillend
tonen; eerst als dit geen succes heeft zal
zij tot andere maatregelen moeten over-
gaan. Mensenkennis en beleid zijn de
voornaamste eisen voor de MP.

Is de MP een steun voor de troepen-
commandanten bij de handhaving van de
krijgstucht buiten de kazerne, anderzijds
dienen de troepencommandanten het
personeel der MP te steunen bij de uit-
oefening van zijn taak. Geen miskennis
tussen beiden, doch samenwerking en on-
derlinge hulp bij de opvoeding van de
soldaat, handhaving van de *krijgstucht*
en de somtijds nodige bescherming van
de soldaat tegen hemzelf. Dit is de voor-
naamste, niet in enig algemeen voor-
schrift omschreven, doch in alle legers
erkende taak der militaire politie, waar-
door voor haar binnen de organisatie der
strijdkrachten een breed arbeidsveld is
weggelegd.

Is de militaire politiedienst in vredes-
tijd één der belangrijkste taken van de
Marechaussee: in oorlogstijd zal deze
taak nóg meer op de voorgrond treden,
temeer daar dan zowel in het operatie-
als in het etappegebied een respectabel
aantal oorlogsonderdelen van het Wapen
zal optreden, welke zich dan tevens be-
lasten met het transport, de registratie
en de bewaking van krijgsgevangenen.

Ad 3. De grensbewaking omvat mili-
taire en politiaire grensbewaking, welke
onverbrekelijk aan elkaar zijn verbon-
den. Vooral onder de huidige moeilijke

internationale verhoudingen is het voor
de Staat van eminent belang te weten
welke personen zijn grondgebied betre-
den. Allen, die dit doen of willen doen,
passeren onze grenzen, zee- of luchthavens.
Het is dus zaak, dat in eerste in-
stantie op deze plaatsen contrôle hierop
wordt uitgeoefend. Hiertoe doet de Mare-
chaussee dienst langs de grens en in zee-
en luchthavens. Om deze contrôle effi-
ciënt te kunnen verrichten, zijn een aantal
grenspassages benevens verscheidene zee-
havens en de luchthaven Schiphol ver-
klaard tot „doorlaatpost”, waarlangs
overeenkomstig de grensbewakingsvoor-
schriften grensoverschrijders moeten
passeren. Op de belangrijkste doorlaat-
posten wordt de contrôle op het perso-
nenverkeer verricht door de Marechaus-
see. Daar op deze doorlaatposten mede
ambtenaren van Invoerrechten en Ac-
cijzen (Douane) hun dienst t.a.v. het
goederenverkeer verrichten, wordt met
deze dienst innig samengewerkt.

Hoewel de voorschriften verbieden de
grens te land, ter zee of in de lucht te
overschrijden anders dan langs een door-
laatpost, hebben vele lieden er belang bij
zich hieraan niet te houden. Daar ± 900
km grens niet hermetisch is af te sluiten,
houdt de taak van de Marechaussee niet
op direct aan de grens, doch eist de be-
waking een zekere diepte, waardoor da-
gelijke en nachtelijke patrouilles in het
grensgebied en voortdurende samenwer-
king met de overige brigades en de bur-
gerpolitiekorpsen in ons zeer ondiepe
land zijn geboden. Voor de juiste uitvoe-
ring van deze dienst moet de Mare-
chaussee aan de grens naast een grote
plaatselijke bekendheid beschikken over
tallose relaties onder burgerautoriteiten,
politie instanties en burgers in het grens-
gebied en over de grens.

a. *Politiaire grensbewaking*. Deze valt
geheel onder de verantwoordelijkheid
van de Minister van Justitie en is een
zuiver politiaire aangelegenheid. Personen
die wat op hun kerfstok hebben of waar-
van om andere redenen de binnenkomst
in of het vertrek uit Nederland strijdig is
met het politiaire belang van de Staat
staan aan de doorlaatposten gesignaleerd
en kunnen daar worden aangehouden en/
of geweerd. Van deze mogelijkheden
m.b.t. de politiaire grensbewaking wordt
mede gebruik gemaakt voor de militaire
grensbewaking.

b. *Militaire grensbewaking*. Dit is een
strategische taak. Zij omvat het verzame-
len van inlichtingen en het treffen van
maatregelen om elementen, wier aanwe-
zigheid in Nederland uit een oogpunt van

in- en uitwendige veiligheid in strijd met de belangen van de Staat is, te signaleren en hun schadelijke invloed zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, in samenwerking met andere diensten. Zij kan slechts worden uitgeoefend door een militair korps. Dit is dus grensbewaking in het belang van 's lands defensie.

De voorwaarden voor de juiste uitoefening van de militaire zowel als de politiaire grensbewaking zijn dezelfde en daarom kan de ene niet gescheiden worden van de andere.

In vrijwel alle Europese landen wordt een Gendarmerie (dus een militair georganiseerd politiekorps) voor deze dienst nodig geacht en lost men dit probleem op deze wijze op. Bedacht moet worden, dat hier grote militaire belangen in het geding zijn.

De huidige politieke verhoudingen, het toenemende internationale verkeer, de vele subversieve elementen, die onze grenzen passeren of trachten te passeren, hebben de taak van de grensbewaking heel wat meer omvattend gemaakt dan vóór 1940. De verscheidenheid van paspoorten, visa, de gemakkelijke verplaatsbaarheid per trein, auto en vliegtuig van vogels van diverse pluimage, van heren met hoge hoeden tot heren zonder boordje, van dames met diamanten ringen tot dames met alleen het hoog nodige aan hun lijf, de bonafide reizigers en de aperte smokkelaars; zij allen geven hun problemen en vereisen een uitgebreid administratief beheer. De marechaussee aan de grens moet een allround geschoold politiemans zijn. Hiervoor moet hij worden opgeleid en in de praktijk geoefend.

De grenspassage door individuele en kleine groepen militairen is geregeld bij legerorder, terwijl een goede samenwerking van de Sectie 2 (Grensbewaking) van de Staf-KMar met de Legerkorpsmarechaussee-officier, als vertegenwoordiger van C-1 LK, een vlotte grensoverschrijding van troepenonderdelen, bijv. voor de manoeuvres in Duitsland, waarborgt. Aangezien ook hierbij de defensiebelangen zijn betrokken, maakt deze materie eveneens deel uit van de militaire grensbewaking.

Ad 4. Het verlenen van bijstand aan de politie omvat het verlenen van de sterke arm aan het burgerlijk gezag als met het oog op de handhaving van de openbare orde en rust de politie ter plaatse versterking behoeft m.b.t. oproerige beweging, samenscholing of andere stoornis der openbare orde of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, bv. uitgebreide stakingen, politieke demonstra-

ties of verwickelingen van uitgebreid karakter, enz. In de eerste plaats is uiteraard de burgerlijke politie het orgaan om de rust en orde te handhaven of te herstellen; in het algemeen voor bijstandsverlening op eenvoudige schaal; doch omstandigheden kunnen zich voordoen, dat een krachtiger of meer uitgebreid optreden gewenst is. De Marechaussee is ook voor deze taak het aangewezen orgaan om twee redenen:

1° zij staat als een militair korps onder de krijgstuicht, waardoor wettelijke bepalingen onvoorwaardelijke uitvoering van de door het gezag gegeven bevelen garanderen, terwijl de leden van haar organisatie aan een strengere tucht zijn onderworpen, op welke niet-nakoming onmiddellijke sancties zijn gesteld; het wettig gezag omringt zich hierdoor derhalve reeds aanstonds met belangrijke waarborgen. De militaire organisatie en uitrusting en bijzondere bewapening stelt daarenboven de Marechaussee in staat om de opdracht tot steun aan de politiekorpsen zo efficiënt mogelijk uit te voeren, zonder te vervallen in een gevechtstactiek en -techniek, welke bij andere legeronderdelen in gebruik zijn. Daarnaast heeft de Marechaussee boven de plaatselijke politie het voordeel, dat zij geheel los staat van de bevolking ter plaatse en self-supporting is.

2° door de politiaire scholing van de Marechaussee zowel in organisatie als individueel, past zij zich gemakkelijker dan andere legeronderdelen aan bij het plaatselijk politiair beleid, waarvan de burgemeester de leiding heeft en waarvoor hij uitsluitend de verantwoording draagt, tenzij in ernstige gevallen de Staat van Beleg is afgekondigd. Bij de watersnoodramp in 1953 oefende de Marechaussee enerzijds haar taak uit t.b.v. het zeer drukke militaire verkeer in verband met de verlening van militaire bijstand en trad anderzijds op tot steun van de voor deze omstandigheden veel te zwakke plaatselijke politiemacht. Overal waar zulks plaats vond was de Marechaussee tot hulp van de burgerpolitie eerder ter plaatse dan de door de hogere politieinstanties zelf gezonden hulpdetachementen.

Het is herhaaldelijk gebleken, dat plegers van verzet tegen het openbaar gezag voor de Koninklijke Marechaussee een zeer bijzonder ontzag hebben.

Ad 5. Enerzijds zal deze taak in het genoemde KB zijn opgenomen als kapstok, waaraan eventuele toekomstige opdrachten aan de Marechaussee kunnen worden opgehangen, anderzijds zijn er

nu reeds wetten, waarbij behalve de algemene opsporingsambtenaren met name de gehele Marechaussee met de opsporing van de feiten, welke bij die wetten zijn strafbaar gesteld, is belast, als de Dienstplichtwet, Wet Verplaatsing Bevolking en Wet Bescherming Bevolking.

Bevoegdheden.

De bevoegdheden van het personeel der Koninklijke Marechaussee m.b.t. het opsporen van strafbare feiten heeft na de 2e wereldoorlog voortdurend tot meningsverschillen aanleiding gegeven. Aangekondigd is een nieuwe politiewet, waarin ook deze materie zal worden geregeld. Daarom worden deze bevoegdheden slechts voor de volledigheid hier genoemd en verklaard.

Ingevolge art. 141 Wetboek van Strafvordering zijn de officieren en onderofficieren der Marechaussee benevens een aantal door de Minister van Justitie aan te wijzen marechaussees opsporingsambtenaar; het aanwijzen van de marechaussees is door genoemde Minister aan de CKMar gedelegeerd. Artikel 154 wijst de officieren en onderofficieren van het Wapen aan als hulpofficier van Justitie. Beide functies verlenen de drager bevoegdheden m.b.t. het opsporen van strafbare feiten, het betreden hiertoe van bepaalde plaatsen, het opmaken van processen-verbaal en het in arrest stellen van burger verdachten. Daar bij „militaire” politie-onderzoeken zeer vaak burgers zijn betrokken, kunnen deze bevoegdheden, welke met voorzorgen zijn omkleed, niet worden gemist. Het in arrest stellen van militaire verdachten is geregeld in de art. 4 en 5 van de Regtspleging bij de Landmagt en in de art. 2 en 3 van de Regtspleging bij de Zeemagt.

Recrutering.

Dit is vooral de laatste jaren een moeilijk probleem. Animo is er wel, maar niet van de goede soort. De eisen zijn hoog; dat dit nodig is moge blijken uit de inhoud van dit artikel. Niettemin is het om enigszins aan de grote tekorten tegemoet te komen, de laatste jaren nodig geweest water in de wijn te doen. De oorzaak van het onvoldoende aanbod van de juiste kwaliteit is moeilijk aan te wijzen en gedeeltelijk dezelfde als voor de tekorten aan adspiranten van het goede gehalte voor alle soorten beroepspersoneel van de Koninklijke Landmacht. Bij de burgerpolitie heeft het welhaast catastrophale vormen aangenomen. Dat hierdoor wel eens door verschillende overheidsinstanties concurrerende aanbiedin-

gen worden gedaan is niet juist, maar begrijpelijk.

Toch kan gezegd worden, dat van een goede en goedwillende marechaussee de toekomst gemaakt is. Zodra hij als burger de kazernepoort binnenstapt, begint zijn jaarwedde; zijn uitgaven zijn gering, zijn eerste militaire uitrusting ontvangt hij gratis. De dienst op niet te grote brigades is zeer afwisselend en op de grootste brigades, hoewel iets meer gespecialiseerd, zeer leerzaam en interessant. Er moet hard gewerkt worden. Wegens de continuïteit van de dienst bestaat een van het overige gedeelte van de KL afwijken de zeer gunstige verlofregeling. De ongetrouwde marechaussee op de brigade beschikt over ruim voldoende zakgeld. Door verschillende maatregelen wordt geprobeerd het organiek vereiste aantal marechaussees te verkrijgen en te behouden: het verlengen van de dienstverbintenis, het vergroten van het organieke aantal onderofficieren, wijzigingen in het opkomstsysteem. Het is echter te vrezen, dat dit, als de instelling van de Nederlandse jeugd niet verandert, lapmiddelen zullen blijken.

Opleiding.

Alle opleidingen geschieden bij het Depot te Apeldoorn. De burger recruit begint met een opleiding van één jaar bij dit Depot. Het eerste halfjaar omvat een zuiver militaire opleiding, waarbij een zo groot mogelijk aantal chauffeurs en motorrijders wordt gevormd. Het tweede halfjaar legt het accent meer op de politionele kant. De recruit, die zijn militaire dienst geheel of gedeeltelijk heeft voltooid, vangt terstond met het tweede halfjaar aan. Na de politioneel min of meer theoretische opleiding op het Depot wordt de man ingedeeld bij een brigade, waar hij door theorie, practijk en voorbeeld verder wordt opgeleid. Hier blijkt pas of er wat in zit. Na eerst onder leiding van een onderofficier of oudere marechaussee eenvoudige diensten te hebben verricht, wordt er mede door overplaatsingen naar gestreefd, dat hij alle takken van de dienst zoveel mogelijk doorloopt. Hoewel vooral op de grootste brigades een zekere specialisatie niet is te vermijden, wordt er naar gestreefd een allround „eenheidsmarechaussee” te vormen. De eisen voor onderofficier toch zijn voor allen gelijk.

Bij in de dienst gebleken geschiktheid, selectie voor de onderofficiersopleiding, het volgen van de onderofficierscursus van 8 maanden op het Depot en het met gunstig gevolg afleggen van het examen

hierna volgt aanstelling tot wachtmeester. Na een aantal jaren praktische dienst en wederom te zijn geselecteerd volgt de cursus voor opperwachtmeester (duur voorlopig 7 maanden) en wordt daarna de „geleide” opleiding van de man als afgesloten beschouwd. Goede onderofficieren van de Marechaussee kunnen slechts worden gevormd bij regelmatige zelfstudie en door de practijk.

Jonge beroepsofficieren, die van enig wapen van de KL overgaan naar de KMar, volgen eerst een cursus van een half jaar aan het Depot. Hun voortgezette opleiding geschiedt als bij de overige wapens.

Uit het bovenstaande moge blijken, dat de carrière bij de Marechaussee niet direct over rozen gaat en dat aan de opleiding de uiterste zorg wordt besteed. Gezien de omstandigheden, waaronder hij zijn dienst moet verrichten, de verantwoordelijkheden, welke op zijn schouders worden geladen en de grote verscheidenheid van instanties, waarmede hij in aanraking komt, is dit een nadrukkelijke eis.

Personeel.

Overeenkomstig hun taak en de hun verleende grote bevoegdheden nemen de leden van het Wapen een aparte plaats in de KL in. Dit is een van de redenen voor de hoge eisen, welke aan hun worden gesteld. De aspirant marechaussee tekent voor de tijd van 7 jaar; het eerste jaar is proefjaar met de mogelijkheid aan weerszijden de verbintenis op te zeggen. Daarna kan dit — althans in deze periode — slechts plaats vinden bij wederzijds goedvinden en/of overeenkomstig de ambtenarenwet. Komt de recruit de kazernepoort binnen als marechaussee 4e klasse (gelijkgesteld met de stand van soldaat), reeds na een half jaar volgt bevordering tot marechaussee 3e klasse (gelijkgesteld met soldaat 1e klasse). Heeft hij zijn opleiding op het Depot, dan wordt hij bevorderd tot marechaussee 2e klasse (gelijkgesteld met korporaal) en gaat als zodanig naar een brigade. Bij gebleken geschiktheid en afhankelijk van behaalde diploma's kan hij na 3 jaar diensttijd bevorderd worden tot marechaussee 1e klasse (gelijkgesteld met korporaal 1e klasse). Na 5 jaar kan bevordering tot wachtmeester volgen en een dienstverbintenis voor onbepaalde tijd worden aangegaan. De verdere bevordering wijkt niet aanzienlijk af van die bij de andere wapens en dienstvakken.

De verantwoordelijkheden, welke op de schouders van de onderofficieren (de

kern van het Wapen) worden gelegd, zijn groot. De brigadecommandant is verantwoordelijk voor het wel en wee van een groot aantal mensen (van 7—176), voor grote aantallen duur materieel, voor de enorme belangen welke door de marechausseedienst worden behartigd. Voorts voert hij een uitgebreide administratie. Bovendien is hij politiemann; hij moet zorgdragen, dat zijn positie als zodanig niet wordt geschaad; hij moet de hulp zijn van de troep in zijn garnizoen. Hij moet de oudere kameraad en raadgever zijn voor de onderofficieren van zijn brigade, de opleider van en het voorbeeld voor de marechaussees. Aan de andere kant moet hij zijn personeel zonedig corrigeren en als het noodzakelijk blijkt hard optreden tegen wetsovertreders onder het garnizoen en de burgers ressorterende onder het Ministerie van Oorlog.

Het is niet voldoende, dat een lid van het Wapen de kwaliteiten heeft van een goede politiesoldaat of van een goede burger-politieman, maar hij moet de kwaliteiten van beiden bezitten, waardoor ontstaat die eenheidsfiguur: de politiemann-militair, de marechaussee. Deze dient de facetten van beiden te beheersen, hetgeen aan zijn karakter, zijn kennis, zijn fysiek en zijn optreden zulke hoge eisen stelt. Men stampt daarom geen marechaussees en zeker geen officieren zomaar uit de grond.

Huisvesting.

De spreiding van een groot aantal (omstreeks 170) brigades van geringe sterkte over het gehele land en de positie van het personeel stellen bijzondere eisen aan de huisvesting. De kazernes van een brigade dient te bestaan uit een dienstgedeelte met aangebouwde of op het terrein geplaatste woningen voor de brigadecommandant en zo mogelijk alle gehuwde onderofficieren. Dit is, in afwijking van de toestand vóór 1940, niet overal zo.

Door de grote organisatiewijziging van het Wapen na de 2e wereldoorlog zijn kazernes overbodig geworden, doch is een nog groter tekort aan nieuwe ontstaan. Voorts is een aantal kazernes verouderd of te klein geworden en enige zijn verloren gegaan door oorlogsgeweld. Om in deze behoefte te voorzien zijn een aantal burgerpercelen gehuurd of gekocht, brigades ondergebracht in barakken of gedeeltes van troepenkazernes, enz. Gelukkig zijn er ook een aantal nieuw gebouwd en in aanbouw. Vooral de kazernes te Soestdijk en Rosendaal mogen er

zijn. Bureaux van Divisie- en Districtscommandanten zijn ondergebracht in marechausseekazernes of in door het Rijk gehuurde panden.

Oorlogstaak.

Behalve de reeds genoemde door de KMar gevormde en nog te vormen parate en mobilisabele oorlogs onderdelen heeft ook dat deel, dat hier behandeld is en dat de „vredesdienst” genoemd kan worden en geheel uit beroepspersoneel bestaat, een taak in tijd van oorlog. Organisatorisch maken dan de Staf van het Wapen, de Divisiecommandanten en de Districtscommandanten met hun personeel resp. deel uit van Staf-BLS/NTB en de staven van de TB's en TCn. Het Depot zet de opleiding voort.

Onder die omstandigheden zal het accent verschuiven naar de militaire politiezijde. In het etappegebied zal hieraan in alle opzichten grote behoefte bestaan: het militaire verkeer zal enorme afmetingen gaan aannemen, het toezicht op het gedrag van de militairen zal aanzienlijk toenemen, enz. Ook de bijstandstaak zal groter worden; bombardementen en andere calamiteiten kunnen er oorzaak van zijn, dat de burgerpolitie haar taak niet meer aan kan, terwijl 5e colonnisten en sterk verhoogde criminaliteit het haar eveneens zeer moeilijk kunnen maken.

Ook het militaire belang van de grensbewaking treedt dan nog meer op de voorgrond en gedeeltelijke of algehele sluiting van de grens kan nodig worden voor allen, die niet bij de oorlogvoering

betrokken zijn. Zelfs een gedeeltelijke verlegging van de grens is dan niet uitgesloten. Versterking van de Marechaussee met andere legeronderdelen kan noodzakelijk zijn, terwijl het weren van ongewenste elementen met wapengeweld niet uitgesloten is. Dan zijn de belangen van het Ministerie van Oorlog primair en zullen de militaire eisen gaan overheersen. Zou zich een frontlijn ontwikkelen op geruime afstand van onze landsgrenzen, dan nóg zal het van het hoogste belang zijn om een intensieve grenscontrole te onderhouden, ter voorkoming van het doordringen van ongewenste elementen in ons land, dat dan ook voor onze bondgenoten van zo groot belang zal zijn als etappegebied met belangrijke verbindingslijnen en onmisbare havens voor de aan- en afvoer van troepen en voorraden.

Met betrekking tot de veiligheid van het Koninklijk Huis zal de Marechaussee een nóg grotere verantwoordelijkheid krijgen dan in vreedetijd.

Slot.

Zoals in de inleiding is vermeld vallen misverstanden waar te nemen tussen de Marechaussee en de overige onderdelen van de KL. Dat is jammer en onnodig. Het is aan het personeel der Koninklijke Marechaussee zich de moeilijkheden van de „troep” in te denken, zijn uiterste best te doen om deze te begrijpen, de troep te helpen en er mee samen te werken. Voor een beter begrip bij deze troep van en over de Marechaussee, haar taak, plichten en moeilijkheden, is dit opstel geschreven.

Modern war is a work war, a war of detailed planning, of specialized equipment, of long hours of drudgery, while still a war of courage and of death. The advent of the machine has made war the total conflict that it is. Nations, not armies go to war. In preparing for a lifetime of service, the professionally trained military graduates must train not only for leadership in battle, but also to provide leadership for the nation in adapting the resources of science and education of the national needs.

Generaal Bradley.

Enige verklaringen bij de tekst van het Militair Woordenboek

door: E. J. C. VAN HOOTEGEM, Kolonel van de Generale Staf,
Directeur Hogere Krijgsschool en

W. VAN RIJN, Majoor van de Generale Staf, Leraar aan de
Hogere Krijgsschool.

Inleiding

Voortgaande op het gestelde in het artikel in De Militaire Spectator van Juli 1954, bladzijde 283, 2e alinea, volgen hier enige verklaringen bij de tekst van het onlangs verschenen verklarend Militair Woordenboek. De uitgifte van een dergelijk woordenboek was nodig om, bij de vertaling van Amerikaanse voorschriften, tot een gelijkkluidende benaming van militaire termen en uitdrukkingen te komen en tevens om een einde te maken aan begripsverwarringen, welke ten onzent nog steeds bleken te bestaan. Tenslotte is het bedoeld als een hulp bij internationaal militair overleg.

Een bespreking van sommige punten in De Militaire Spectator is gewenst, aangezien het werk vermoedelijk niet op elk niveau zal worden verspreid, terwijl de begrippen, welke in het verleden verwarring veroorzaakten, voor de tweede luitenant even belangrijk kunnen zijn als voor de generaal.

Aan de samenstelling hebben vrijwel alle autoriteiten hun medewerking verleend, voor wie het tot stand komen van rechtstreeks belang was. Onder meer waren dat de sectiehoofden van het HKGS, de Inspecteurs van wapens en diensten alsmede de Commandant Luchtdeelartillerie, vertegenwoordigers van parate troepen, KM en KLu, vrijwel alle leraren der HKS en tenslotte enige daartoe aangezochte specialisten op elk gebied. Omtrent vele punten bestond verschil van mening, vooral waar het de trefwoorden aanging. Men zal daarom niet steeds zijn suggesties zien weergegeven. Bij genomen beslissingen is uitgegaan van de volgende beginselen:

- indien, bij een algemeen in gebruik zijnde term, de meerderheid der geadviseerden van oordeel was, dat de dezerzijds gegeven suggestie moest worden herzien, is dit geschiedt;
- indien, bij een algemeen in gebruik zijnde term, een enkeling van oordeel was, dat de dezerzijds gegeven suggestie moest worden herzien is dat in overweging genomen. Doorgaans echter bleek wijziging niet wenselijk;
- indien een term een bepaalde autoriteit in het bijzonder aanging, was diens oordeel doorgaans doorslaggevend. (Voorbeelden hiervan zijn uitdrukkingen betreffende de geneeskundige dienst, de verkeersdienst, de logistiek op hoog niveau, enz.);
- bij voortgezet verschil van mening in grote kring werd nader overleg gepleegd.

Ondanks deze werkwijze staat vast, dat vooral ten aanzien van de verklarende tekst nog geen ideaaltoestand is bereikt. Ook moet in aanmerking worden genomen, dat een woordenboek een levend iets is. Toe-

voeging van termen, vooral van NATO-uitdrukkingen, zal in de toekomst nodig blijken. Suggesties hiertoe kunnen langs officiële kanalen aan de HKS worden gericht. In verband met de voortgang van het vertalen van Amerikaanse voorschriften zal slechts bij grote uitzondering tot het wijzigen van trefwoorden worden overgegaan; wijziging van de verklarende tekst zal op minder bezwaren stuiten.

In het hierna volgende zullen slechts termen en uitdrukkingen worden besproken, welke een wezenlijke verandering van bestaande begrippen tengevolge hebben dan wel tot misverstanden aanleiding kunnen geven.

Indien men van oordeel is, dat ook andere termen voor een dergelijke bespreking in aanmerking zouden kunnen komen, dient men deze op te geven aan de directeur van dit orgaan. Indien het te berde gebrachte van voldoende algemeen belang wordt geacht, zal het worden besproken.

De groep: „Onder bevel”, „Steun”, enz.

Het woordenboek geeft thans aan: - *Assign* - 1) *Indelen (bij)*: - Het zodanig onderbrengen van een eenheid, personeel of uitrusting in een militaire organisatie, dat zij met deze een organiek geheel vormen. 2) *Aanwijzen (voor)*: - Het belasten van een eenheid, onderdeel of enkele man met een bepaalde taak.

Assigned - *Ingedeeld (bij)*; *Aangewezen (voor)*: - Zie: *Assign*.

Assigned personnel - *Ingedeeld personeel*: - Zie: *Assign*. *Assignment* - *Indeling*: - Het zodanig onderbrengen van een enkele man, eenheid of uitrustingsartikel in een militaire organisatie, dat zij met deze een organiek geheel vormen.

Attach - 1) *Onder bevel stellen*: - Het tijdelijk stellen van een eenheid, onderdeel, detachement of persoon onder een ander commando dan het eigen. Indien geen restricties zijn aangegeven betekent dit, dat het eerstgenoemde commando de volle verantwoordelijkheid krijgt voor de verzorging, oefening en optreden in het gevecht, met deze uitzondering, dat het organieke commando waartoe de eenheid, het onderdeel of het detachement behoort, verantwoordelijk blijft voor aangelegenheden betreffende overdracht en promotie van personeel. Wil men slechts voor een bepaald doel onder bevel stellen, dan kan men restricties toepassen, welke onder meer als volgt worden aangegeven: Onder operationeel bevel, onder bevel voor legering, onder bevel voor verzorging, onder bevel voor verplaatsing, enz. 2) *Toevoegen*: - Deze uitdrukking heeft geheel dezelfde betekenis. Terwijl in bevelen steeds moet worden gesproken van „Onder bevel stellen” mogen ter verkrijging van meer leesbare vertalingen van voorschriften beide uitdrukkingen, naar believen, worden gebruikt.

Attached - 1) *Onder bevel*: - Geplaatst onder het ene bevel voor dienstopdrachten, doch organiek deel uitmakende van een ander commando. Eenheden, onderdelen, detachementen en personen kunnen voor bijzondere doeleinden onder bevel worden gesteld van andere organisaties zonder hiervan organiek deel uit te maken. 2) *Toegevoegd*: - De betekenis van deze uitdrukking is geheel identiek aan die van „Onder bevel”, doch is slechts ingevoerd ten dienste van het vertalen van voorschriften. Zie: *Attach* - *Onder bevel stellen*: *Toevoegen*.

Attached for administrative purposes only - Onder bevel voor verzorging: - Zie: *Attach* - Onder bevel stellen.

Attached unassigned - Onder bevel boven de sterkte: - Deel uitmakende van de sterkte van een organisatie, indien niet behorende tot de sterkte van een andere organisatie, doch geen open plaats in de eerstgenoemde organisatie innemend.

Support - (*Onder*)*steunen*; *Steun*; *Ondersteuning*: - 1) Een in het gevecht zijnde eenheid helpen of beschermen; 2) Hulp of bescherming verlenen door de ene eenheid aan een andere, bijvoorbeeld artillerievuur aan infanterie; 3) Eenheid, die een andere eenheid in het gevecht helpt; 4) Element van een strijdmacht, dat andere strijdkrachten tijdens het gevecht helpt, beschermt of bevoorraadt; 5) Deel van een eenheid, dat in het begin van de aanval wordt achtergehouden (reserve).

Supporting artillery - *Steunende artillerie*: - Artillerie, die vuuropdrachten uitvoert om een bepaalde eenheid — gewoonlijk infanterie — te steunen, doch daarbij onder bevel blijft van de naasthogere artilleriecommandant.

Direct support - *Rechtstreekse steun*: - Een opdracht, volgens welke een eenheid een bepaalde andere eenheid moet steunen en waarbij de steunende eenheid is gemachtigd onmiddellijk te voldoen aan de verzoeken om steun van de andere eenheid.

Direct support artillery - *Rechtstreeks steunende artillerie*: - Artillerie, welke is aangewezen om de door de gesteunde eenheid gevraagde vuren af te geven. De gesteunde eenheid richt de vuuraanvragen daarbij rechtstreeks tot de steunende artillerie.

General support artillery - *Algemeen steunende artillerie*: - Artillerie, die organiek tot de eenheid behoort of onder bevel hiervan is gesteld en de operatie van de gehele eenheid steunt, dus niet zoals de rechtstreekse steunende artillerie een bepaald onderdeel van de eenheid. Zie: *Direct support artillery*.

Reinforce-Versterken: - Sterker maken door toevoegen van personeel en/of uitrusting.

Reinforcements - *Versterkingen*: - Troepen en uitrusting, die een andere strijdmacht versterken, in het bijzonder voor gevechten.

Supporting unit - *Steunende eenheid*; *Ondersteunende eenheid*: - Eenheid, die optreedt met een andere eenheid, waarvan zij organiek geen deel uitmaakt en deze helpt of beschermt, doch welke niet optreedt onder de bevelen van de commandant van de beschermde eenheid; in tegenstelling tot een *Attached unit* - *Eenheid onder bevel*. Zie aldaar.

Opmerkingen: - Het Amerikaanse woord „attach” („attached”) werd indertijd veelal vertaald met „versterken” of „toevoegen” („versterkt met”, „toegevoegd”)

De vertaling „versterkt met” veroorzaakt verwarring met de uitdrukking „gesteund door” als vertaling van „supported”. Dikwijls onderkende men tussen beide uitdrukkingen niet het, overigens vrij sterke, verschil.

De vertaling „toegevoegd” achtte men te weinig verschillen met de term „ingedeeld” als vertaling van „assigned”.

De vertaling „onder bevel” gaf uiteindelijk de oplossing. Deze term accentueert het verschil met „gesteund door” en biedt bovendien gemakkelijk gelegenheid tot het stellen van beperkingen. De neiging ontstond toen „attached” uitsluitend te vertalen met „onder bevel”. Bij het ver-

talen van voorschriften leidde dit evenwel tot onleesbare tekst. Op verzoek van verscheidene autoriteiten is daarom toch ook de vertaling „toegevoegd” ingevoerd.

Het woord „versterken” wordt nu nog slechts gebruikt als vertaling van „reinforce” en vrijwel uitsluitend in de vorm van het bijvoeglijk gebruikt verleden deelwoord „versterkt” (bv.: de versterkte 3 InfDiv.) Dit woord „versterkt” geldt zowel voor onderdelen die „onder bevel” komen als voor onderdelen die zullen „steunen”.

Teneinde voorts de bestaande (en onnodige) verwarring tussen de woorden „steun” en „ondersteuning” uit de weg te ruimen, zijn deze begrippen identiek verklaard. De term „ondersteuning” kon niet worden geëlimineerd in verband met het bestaan van de ondersteuningscompagnie in de Nederlandse organisatie.

De groep: „Doel”, „Aanvalsdoel”, enz.

Het verschil, dat tot heden werd gemaakt tussen de termen „gevechtsdoel” en „aanvalsdoel”, heeft tot verwarring aanleiding gegeven. Onder gevechtsdoel verstond men het uiteindelijk te bereiken doel van een eenheid; onder aanvalsdoel het uiteindelijk te bereiken doel van een onderdeel van die eenheid. De eenheid in zijn geheel kon dus zijn gevechtsdoel bereiken via enige aanvalsdoelen. Het grote bezwaar was daarbij, dat de woorden „gevechtsdoel” en „aanvalsdoel” op zich zelf dit verschil niet aangaven.

Nu moge een dergelijke terminologie geschikt zijn voor leraren aan een tactische inrichting, die er dagelijks mede te maken hebben, voor de officier en onderofficier, die dit enkele malen per jaar doen, is dit beslist niet zo. In de praktijk is bewezen, dat reservepersoneel van aanvalsdoel spreekt als het gevechtsdoel meent. Ook komt dit voor bij beroepspersoneel dat niet in tactische eenheden dient.

Gezocht is naar een logisch oplossing, waarbij de termen zelf reeds het begrip weergeven. Daarbij werd het in het algemeen beter gevonden de term „gevechtsdoel” te laten vervallen, omdat deze in de eerste plaats gemakkelijk kan worden gemist en voorts het oude misverstand zou kunnen doen voortleven. Het woordenboek geeft nu:

Objective - Doel: - Het uiteindelijk doel, waarvoor een strijdmacht wordt ingezet (de verovering van een terreingedeelte, het ontzeggen van een terreingedeelte aan de vijand, het bereiken van een bepaald gebied, het vertragen van de vijand tot een bepaald tijdstip, enz.).

Bij een aanval kan men spreken van *aanvalsdoel*, bij een mars van *marsdoel*. Zie: *Intermediate objective - Tussengelegen doel*.

Intermediate objective - Tussengelegen doel: - Een terreingedeelte dat moet worden bereikt of veroverd alvorens het uiteindelijk doel kan worden benaderd. Bij een aanval spreekt men van tussengelegen aanvalsdoel. Zie: *Objective - Doel*.

De groep: „Administratie”, „Verzorging”

Aan de tot voor kort gebruikelijke vertaling van het Amerikaanse woord „administration” uitsluitend door „administratie” kleefden twee bezwaren.

Het eerste was dat men aan het woord „administratie” niet de betekenis kon herkennen. Dit bezwaar was niet het grootste. Er zijn vele

woorden, die aan dit euvel mank gaan, zoals bv. tactiek en logistiek, doch langzamerhand ontwikkelen dergelijke woorden zich tot begrippen welke voor ieder militair duidelijk zijn, dikwijls zonder dat men er bevredigende definities voor kan geven.

Het tweede bezwaar was groter: het woord „administratie” bestond reeds in onze militaire woordenschat, en — wat nog belangrijker was — had zich inderdaad tot een hierboven bedoeld gevestigd begrip ontwikkeld. Het is algemeen bekend, wat voor de oorlog onder militaire administratie werd verstaan.

Toch zou dit tweede bezwaar nog niet doorslaggevend zijn geweest, indien bij de overschakeling op de Amerikaanse organisatie de benaming „militaire administratie” zou zijn verdwenen. De tijd zou dan het begrip „administratie” (nieuwe stijl) burgerrecht hebben geschonken.

Ter opheffing van de in het kort geschetste bezwaren werd onlangs op voorstel van Sectie G4-HKGS overgegaan tot het invoeren van het begrip „verzorging” en werd de vertaling van „administration” als volgt vastgesteld:

„Administration”: - 1) *Verzorging*. Term, omvattende „alle aspecten van een militaire operatie welke niet rechtstreeks betrekking hebben op tactiek en strategie. Men onderscheidt: a) Personeelsverzorging; b. Logistische verzorging. 2) *Administratie*: - De administratieve (boekhoudkundige) werkzaamheden, welke worden uitgevoerd bij de eenheden en onderdelen”.

Resumerend kan dus worden gezegd, dat *verzorging* alle werkzaamheden omvat, die worden gecoördineerd door de secties G1 en G4 (S1 en S4).

Door de invoering van „verzorging” is ook de verwarring, welke vroeger het woord „verpleging” wel veroorzaakte, verdwenen. Dit woord heeft thans met voeding e.d. niets meer te maken en is uitsluitend gereserveerd voor de geneeskundige verzorging. Zo is bv. „hospitalization” vertaald door „hospitaalverpleging”.

Uiteraard is ook in alle samenstellende woorden, waarvan „administrative” deel uitmaakt de vertaling „verzorgings” gebruikt.

Het woordenboek geeft thans: -

Administrative chain of command-Verzorgingsbevelsketen: - Normale lijn van bevelsverhoudingen, zoals deze door de organisatie van de verzorging wordt bepaald.

Administrative control - Verzorgingsbeleid: - Het geven van leiding aan ondergeschikte en andere organisaties voor wat betreft personeelsbeleid, bevoorrading, vervoer, afvoer van gewonden en zieken, diensten en andere aangelegenheden, voor zover niet begrepen in de operationele opdrachten aan deze organisaties.

Administrative estimate - Beoordeling van de verzorgingstoestand: - Het onderzoek van commandant of staf, ingesteld naar de nodige regelingen welke moeten worden getroffen voor personeel, bevoorrading, vervoer, afvoer van gewonden en zieken, diensten en andere verzorgingsaangelegenheden. Deze beoordeling van de toestand vormt de grondslag voor het verzorgingsplan.

Administrative map - Verzorgingsoverzichtkaart: - Een kaart, waarop verzorgingsgegevens zijn getekend, zoals gegevens omtrent bevoorrading- en afvoerinrichtingen, begrenzing van operatietoneel en delen daarvan, begrenzing van het dienstgebied der luchtstrijdkrachten

en delen daarvan, inrichtingen voor afvoer van gewonden en zieken en voor aanvulling van personeel, hoofdverkeerswegen en de lijn, waarvóór geen verlichting mag worden gebruikt. Op een dergelijke kaart kunnen tevens de nodige tactische bijzonderheden worden aangebracht.

Administrative march - Niet tactische mars (Verplaatsingsmars) - Een dergelijke mars wordt uitgevoerd indien, behalve door luchtaanvallen, geen ingrijpen van de vijand wordt verwacht. Het is een mars, waarbij het gemak van de troep en de snelheid van verplaatsing op de voorgrond staan.¹⁾

Administrative motor pool - Pool verzorgingsmotorvoertuigen: - Zie: *Motorpool - Motorvoertuigenpool.*

Administrative movement - Verzorgingsverplaatsing: - Elke verplaatsing van eenheden of voorraden, welke geen tactische verplaatsing is.

Administrative net - Verzorgingsnet: - Een verbindingsnet, bestaande uit radio, lijn of beide, waarlangs het berichtenverkeer ten behoeve van de verzorging, tussen staven en eenheden, plaats vindt.

Administrative order - Verzorgingsbevel: - Een formele verklaring van de commandant, waarin deze aan de onderdelen van zijn strijdmacht aangeeft op welke wijze in de verzorging van een operatie zal worden voorzien.

Administrative plan - Verzorgingsplan: - Een plan voor de regeling van vervoer, bevoorrading, afvoer van gewonden en zieken en andere verzorgingsdetails voor de operatie van een eenheid. Dit plan moet zijn gegrond op de beoordeling van de verzorgingstoestand en wordt in werking gesteld door het uitgeven van het verzorgingsbevel.

Administrative unit - 1) *Administratieve eenheid:* - Een eenheid, welke door haar organisatie in staat is haar eigen verzorgingsaangelegenheden te regelen (welke dus in het bezit is van eigen verzorgingsorganen, eigen keukens, enz.) 2) *Verzorgingseenheid:* - Een eenheid, georganiseerd en gebruikt voor verzorgingsdoeleinden.

Maintenance - 1) *Onderhoud:* - Alle handelingen, welke er op zijn gericht de goederen in gebruikswaardige staat te houden of te brengen. Hieronder vallen: inspectie, contrôle, reparatie, revisie, enz. 2) *Instandhouding:* - Alle handelingen, welke erop zijn gericht een operatietoneel of strijdmacht te voorzien van de middelen, benodigd voor de uitvoering van de opgedragen taak.

Opmerking: „Instandhouding” maakt dus zowel deel uit van de personeels- als van de logistieke verzorging; personeelsaanvullingen, bevoorrading en herstellingen vallen er onder.

¹⁾ Hier kon niet van „verzorgingsmars” worden gesproken, omdat deze uitdrukking het begrip niet dekt.

De samenwerking van Genietroepen met andere wapens

door J. KROES, Luitenant-Kolonel der Genie,
Leraar aan de Hogere Krijgsschool.

II. (Vervolg van blz. 437 Oct. 1954).

Algemeen

Een goede samenwerking tussen genietroepen en infanterie — in het bijzonder met de daarbij ingedeelde infanteriepioniers — is van de grootste betekenis voor de gevechtvaardigheid van de grote eenheid waarvan zij deel uitmaken. Daarom zullen in deze verhandeling de beginselen waarop deze samenwerking dient te berusten nader worden uiteengezet.

Taak van de infanterie op pioniertechnisch gebied

In de vorige beschouwing werd de stelling ontwikkeld, dat men te velde steeds met een tekort aan genietroepen heeft te kampen.

Als gevolg hiervan dient elk wapen — dus ook de infanterie zelf — die pioniertechnische werkzaamheden te verrichten, welke van eenvoudige aard zijn en van direct belang voor betrokken onderdeel.

Hieronder vallen o.m.:

Bouw en maskering van gevechtsofstellingen;

Alsvoren van verbindings- en naderingsloopgraven;

Het uitvoeren van eenvoudige schootsveldopruiming;

De bouw van schuilnissen;

De aanleg van lichte hindernissen;

Het leggen van mijnevelden A.T.;

Enige kennis hebben over vijandelijke landmijnen en de beginselen welke moeten worden gevolgd voor het opruimen van landmijnen;

Eenvoudige vernielingen;

Eenvoudige wegverbeteringen;

Taak van de infanteriepioniers

Genietroepen zullen zich te velde in het algemeen beperken tot de volgende werkzaamheden:

a. *Werkzaamheden van bijzondere aard, welke een meer dan gewone technische vaardigheid en het gebruik van bijzondere gereedschappen en materieel nodig maken* (b.v. zware brugslag, vernielingen met springmiddelen, aanleg van vliegvelden, bouw van hindernissen en versperringen).

b. *Werkzaamheden van algemene aard, welke ten goede komen aan het troepenverband, waarbij de genietroepen zijn ingedeeld* (bijv. wegebouw, drinkwatervoorziening, accommodatie, zorg voor de aanvoer van pioniermaterialen).

c. *Werkzaamheden, welke met spoed moeten worden uitgevoerd en waartoe de betrokken troepen-afdeling, bijv. door te geringe getalsterkte, niet in de gelegenheid is* (bijv. allerlei versterkingskunstige werken).

Tussen de in het vorig punt vermelde werkzaamheden welke door de infanterie zelf worden verricht en de hierboven geschetste taak van de genietroepen vallen een groot aantal pionierwerkzaamheden waarvan de uitvoering voor de infanterie van groot belang is en waarvoor geen genietroepen beschikbaar zijn. Deze behoefte heeft geleid tot het opnemen van „*infanteriepioniers*” in de organisatie van het infanteriebataljon en in de stafcompagnie van het infanterieregiment.

Infanteriepioniers zijn infanteristen welke gespecialiseerd zijn op pioniertechnisch gebied en daartoe een speciale opleiding hebben genoten.

Zij verrichten binnen hun onderdeel die pioniertechnische werkzaamheden welke een grotere technische vaardigheid vereisen dan waarover de normale infanterie beschikt en tevens niet van zodanige omvang zijn, dat de hulp van genietroepen is vereist. Hun uitrusting is aan deze taak aangepast. Hun taak omvat meer in het bijzonder

Het leggen en ruimen van landmijnen,

De aanleg van hindernissen,

De bouw en bediening van eenvoudige overgangsmiddelen,

Het uitvoeren van eenvoudige legeringsvoorzieningen,

Het uitvoeren van vernielingen van beperkte omvang.

Voorts zijn zij bij het infanteriebataljon belast met de inrichting en het doen functionneren van de bataljonsverdeelpplaats munitie.

De infanteriepioniers zijn in het bijzonder de specialisten op het gebied van landmijnen bij de infanterie. Vooral deze laatste taak is van bijzonder gewicht.

Taak van de commandant van het pionier- en munitiepeloton bij het infanteriebataljon

De taak van de commandant van dit peloton omvat meer dan uitsluitend het aanvoeren van het onder zijn leiding gestelde personeel.

De commandant van het pionier- en munitiepeloton is de adviseur van de bataljonscommandant op pioniertechnisch gebied. Als zodanig maakt hij deel uit van de „Speciale Staf” van het infanteriebataljon. Hij verricht zijn taak in nauw overleg met de sectiën S1 t.m. S4 van de bataljonsstaf.

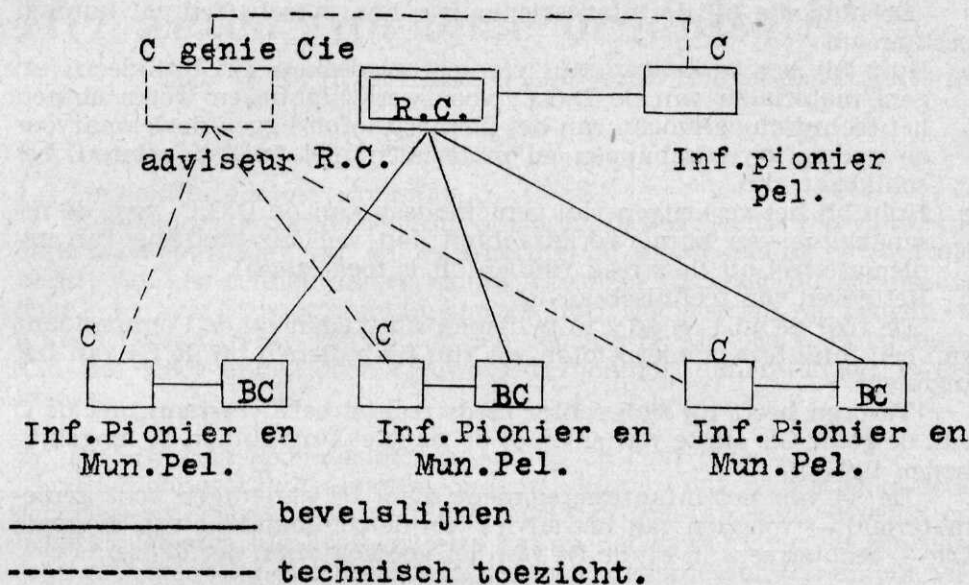
Hij adviseert de bataljonscommandant omtrent de beschikbaarstelling van pioniergereedschap aan de tirailleurcompagnieën van het bataljon uit de pionieruitrusting welke bij het peloton aanwezig is.

De adviseur op pioniertechnisch gebied van de commandant van een regiment infanterie

Indien door de D.C. een geniecompagnie van het geniebataljon „*tot steun*” van een infanterieregiment wordt aangewezen of „*onder bevel*” van een regiment wordt gesteld zal de D.G.C. ter bevordering van een goede samenwerking steeds zoveel mogelijk dezelfde Cie bij hetzelfde regiment indelen.

De commandant van deze genie Cie treedt op als adviseur op genie-technisch gebied van de R.C. Hij verricht zijn taak in nauw overleg met de sectiën S1 t.m. S4 van de regimentsstaf.

Zoals wij echter in de vorige beschouwing zagen worden genie-

troepen in vele gevallen — b.v. in de verdediging — in „algemene steun” gehouden.

Dit zou de regimentscommandant beroven van de genieadviseur welke hij juist in deze omstandigheden dringend behoeft.

Teneinde hierin te voorzien verdient het aanbeveling dat de D.G.C. de C van de genie Cie de rol van adviseur laat blijven vervullen ondanks het feit dat wellicht een belangrijk gedeelte van de Cie buiten het regimentsvak werkzaam is.

Gezien de omvang van het gebied waarin een divisie in het algemeen opereert, zal dit in de practijk geen moeilijkheden geven.

Samenwerking tussen genietroepen en infanteriepioniers binnen het regiment infanterie

Het werk van de infanteriepioniers is van belang zowel bekeken vanuit het standpunt van de commandant van het betrokken infanterieonderdeel alswel vanuit het standpunt der genietroepen.

Goed werkende en goed geleide infanteriepioniers kunnen de gevechtskracht van de infanterie aanmerkelijk opvoeren.

Bezien vanuit het standpunt der genietroepen kunnen efficiënt werkende infanteriepioniers de taak der genietroepen aanmerkelijk verlichten.

Het is dan ook één van de belangrijkste taken van de commandant van de Genie Cie — optredende als genieadviseur van de R.C. — de infanteriepioniers binnen het regiment alle mogelijke steun te verschaffen. Hoewel er geen rechtstreekse bevelsverhouding bestaat tussen de C van de genie Cie en de C'n der infanterie pionierpelotons dient er tussen deze functionarissen een nauw — ook persoonlijk contact — te bestaan.

Bovenstaande figuur geeft deze samenwerking schematisch aan. Namens de R.C. oefent de C genie Cie het „technisch toezicht” over de infanteriepioniers uit.

De hulp die hij de infanterie pioniers kan verschaffen zal kunnen bestaan uit:

- a. Hulp bij het verkrijgen van pioniergereedschap (in bruikleen) en geniematerialen van de D.G.C. voor werkzaamheden welke binnen het technisch vermogen van het pionierpeloton liggen doch waarvoor de nodige gereedschappen en materialen niet in het peloton beschikbaar zijn.
- b. Hulp bij het verkrijgen van geniefondsen van de D.G.C. voor de inschakeling van burgerwerkkrachten dan wel aanschaffing van geniematerieel uit de streek (indien dit is toegestaan).
- c. Het geven van technisch advies.

De voor de ad 1 en ad 2 in te dienen aanvragen zal de Commandant van een infanterie pionierpeloton via zijn S4 indienen bij de S4 van het regiment.

Tevoren heeft hij zich echter reeds rechtstreeks verstaan met de C van de genie Cie om te vernemen of de verstreking binnen de mogelijkheden ligt.

De S4 van het infanterieregiment dient de aanvragen voor geniemateriaal — voorzien van het advies van de commandant van de genie Cie — rechtstreeks in bij de S4 van het geniebataljon der divise.

Slotbeschouwing

Als slot van deze beschouwing mogen de volgende conclusies worden gesteld:

- a. Daar de infanterie veelal de uitvoering van eenvoudige pionierwerkzaamheden zelf ter hand zal moeten nemen zal bij de opleiding de geoefendheid op pioniertechnisch gebied de nodige aandacht moeten bezitten. Het tekort aan oefenterreinen op dit gebied in Nederland mag geen beletsel zijn.
In de verdediging en het verdragend gevecht — voor W. Europa belangrijke operatievormen — is de pioniervaardigheid van de infanterie van groot belang.
- b. Het werk van de infanterie pioniers in dit verband, moge weinig spectaculair zijn, voor het onderdeel waartoe zij behoren kunnen zij van groot gewicht zijn.
- c. Ervaringen uit de 2e wereldoorlog en in Indonesië opgedaan onderstrepen het belang van een nauwe samenwerking tussen genietroepen en infanterie pioniers. Is deze samenwerking aanwezig dan zal de grote eenheid waarvan zij deel uitmaken, hiervan belangrijke voordelen ondervinden.

There is the danger, that we may become so enthralled by machines and weapons systems that we will lose sight of the facts that the man — the individual soldier — is the supreme element in combat. That is the reason why the foundation of our system of discipline is the same as the very foundation of our system of government: the preservation of the dignity of the individual.

Generaal Collins.

Het wezen van onze organisatie

door W. D. H. EEKHOUT, *Luitenant-Kolonel der Infanterie.*

I. Grondbeginselen

1. *Eenheid in gezagsverhouding.*

Eenheid in gezagsverhouding houdt in, dat er slechts één commandant is op elk niveau van de bevelvoering, bij wie de leiding en contrôle berust van een eenheid ter vervulling van haar taak. Op dit beginsel is onze keten van gezagsverhouding opgebouwd. Het systeem van rangen en graden plaatst in een eenheid op één bepaald niveau één commandant, aan wie ieder ander door zijn rangsverhouding ondergeschikt is gemaakt.

2. *Mogelijkheid voor doelmatige leiding en contrôle.*

Hierdoor wordt het aantal ondergeschikten, dat rechtstreeks door één persoon doelmatig kan worden geleid en gecontroleerd, bepaald en beperkt. De ervaring heeft geleerd, dat op het gevechtsterrein één persoon niet meer dan 8 rechtstreeks aan hem ondergeschikten op elk willekeurig oogenblik doelmatig kan leiden en controleren. Hieruit heeft zich de tirailleurgroep van 9 man ontwikkeld, evenals de verdere hogere opbouw van onze organisatie. Dit functionneert echter alleen dan goed, indien men de juiste man op de juiste plaats heeft.

3. *Gelijksoortige groepering.*

Gelijksoortige groepering houdt in, dat personeel en uitrusting, benodigd voor het vervullen van één bepaalde taak, bij elkaar zijn gegroepeerd. Zo is bv. in de tirailleurcompagnie het personeel, de bewapening en uitrusting, benodigd voor het nabijgevecht (dus de soldaat met zijn geweer en bajonet, automatisch wapen, handgranaat, enz.) gegroepeerd in eenheden, die de taak kunnen vervullen de vijand te benaderen en hem te vernietigen.

4. *Delegeren van gezag.*

Het voldoende delegeren van gezag geeft de verzekering, dat de c, die verantwoordelijk is voor het uiteindelijke resultaat van een bepaalde operatie, voldoende en doelmatig gezag kan uitoefenen over de eenheden, die bij deze operatie betrokken zijn. Het onvoldoende delegeren van gezag noodzaakt de c zijn naasthogere c om een oplossing te verzoeken. Indien teveel gezag wordt gedelegeerd, heeft de naasthogere c onvoldoende contrôle over de handelingen van een onderdeel in zijn geheel, passend in het raam van zijn hogere plannen.

II. Grondslag

1. Onze organisatie heeft de doctrines van de aanval ten grondslag, hetgeen een zeer juist standpunt is. Een oorlog kan immers alleen gewonnen worden door op het juiste moment tot de aanval over te gaan en de vijandelijke strijdkrachten te vernietigen.

2. Uit een artikel in „Combat Forces Journal” van November 1952, geschreven door de Chef Staf van het Amerikaanse leger, General J. Lawton Collins, getiteld „Stress the fundamentals”, blijkt dat de algemene aanvalstheorie verwezenlijkt is in de organisatie. Bij het analyseren van elke aanval treffen we bepaalde handelingen, die normaliter moeten plaats vinden, hoe groot of klein de eenheid ook is. Deze handelingen zijn als volgt te verdelen:

- a. Zoek de vijand en bind hem.
- b. Bevecht de vijand.
- c. Vernietig de vijand.

(De lijfspreuk van Mac Arthur was „zoek ze op, grijp ze aan en vernietig ze”. Hij poogde al zijn mannen, van hoog tot laag van deze — zeer juiste — opvatting te doordringen, met ongekend succes.

ad a. Niet in direct contact met de vijand zijnde, is de eerste handeling: hem opzoeken en ter plaatse neerdrukken en binden met vuur. Men moet immers weten, wie de tegenstander is en waar hij is. Bovendien moet hij ter plaatse worden gebonden om ons in staat te stellen de rest van ons aanvalsplan ten uitvoer te brengen. Deze handeling moet gezien worden als één operatie. Voor dit opzoeken en binden van de vijand is dus één element nodig, één hoofdonderdeel van de eenheid van de c.

ad b. Als de vijand gelocaliseerd is en ter plaatse wordt gebonden, dient vervolgens door middel van manoeuvre één van 's vijands flanken aangepakt te worden. Als 's vijands positie wijd verspreid is, kan het doelmatiger zijn hem ergens in het midden aan te grijpen. In de praktijk komt het meestal neer op een omvatting van één van 's vijands flanken. Voor deze uitvoering is een tweede element in de eenheid nodig, een manoeuvre-element voor de handeling van het bevechten van de vijand.

ad c. Bij de derde en laatste handeling moet de vijand worden vernietigd door de omvatting nauwer aan te halen, dan wel deze verder uit te breiden. Hiervoor kan de inzet van een derde element van de eenheid noodzakelijk zijn, de „reserve”.

Deze drie elementen van een eenheid moeten op dezelfde wijze zijn georganiseerd. Op het ene ogenblik wordt immers één van deze elementen gebruikt om de vijand op te zoeken en hem te binden, op een ander ogenblik wordt het ingezet als manoeuvre-element of als reserve. Deze drie hoofdonderdelen moeten dus onderling verwisselbaar zijn en geschikt zijn om al deze handelingen te kunnen uitvoeren.

3. Naast deze drie elementen in een aanvallende eenheid — groot of klein — hebben we nog een ander element nodig, t.w.: „vuurkracht”. Een grote vuurkracht, die wij kunnen verleggen zonder verschuiving van veel personeel en wapens. Een vuursteun-element is dus nodig om het vuuroverwicht te verkrijgen, waardoor de aanvaller in staat is de vijand te benaderen en hem te vernietigen.

4. Deze principes van de aanval vormen de grondslag voor onze organisatie. De grootte van een eenheid verandert niets aan dit begrip. Het geldt zowel voor een peloton als voor een cie, bat, reg of div. Zo vinden we in onze organisatie dan ook drie tir grn in een pel, drie tir pels in een tir cie, enz. Naast deze drie gelijkwaardige elementen in elke

eenheid vinden we nog het vuursteun-element, dat van de voorgaande drie verschilt in samenwerking. Hierin heeft de c van een eenheid een middel om zijn vuurkracht te verleggen zonder in feite zijn mensen hiervoor te moeten verschuiven. In een tir pel is dat de ost gr, in een tir cie het ost pel, in een bat de ost cie, enz. tot de artillerie in een div. En op practisch elk niveau — en zeer zeker op bats niveau en hoger — kan dit vuursteun-element nog versterkt of ondersteund worden door tanks, andere artillerie, tactische luchtsteun. Deze organisatie is niet alleen deugdelijk en bruikbaar voor het wezen van het gevecht, maar is bovendien door haar eenvoud begrijpelijk voor iedere gevechtscommandant.

III. Algemene regels

1. De organisatie is gebaseerd op de behoeften van elke bepaalde eenheid in normale operaties, waarbij in overweging is genomen het tactisch gebruik van deze eenheid en de logistieke ondersteuning, welke nodig is in normale omstandigheden. Wijken de operaties of de omstandigheden af van het normale, dan dient dus hiermede rekening te worden gehouden.

2. Bij de berekening van de behoeften van elke eenheid wordt gestreefd naar een maximum inspanning met een minimum aan troepen. Als voorbeeld kan o.m. het volgende dienen:

a. Voor het besturen van een truck, die motoronderdelen, gereedschappen en onderhoudsmiddelen vervoert, is een chauffeur uitgetrokken, die tevens de functie van monteur heeft. Hierdoor wordt een extra truck-chauffeur uitgespaard.

b. In het pionier- en munitie-peloton van de staf cie van het inf bat is één van de 21 sldn inf pn en mun dragers tevens chauffeur van de jeep van de co gr van dit peloton.

c. De vier sldn-oppasser voor de regs staf, die in de cies staf van de staf cie van het inf reg zijn ingedeeld, moeten tevens dienst doen als chauffeur op de jeeps van de regs staf. Tevens moeten zij nog voor één of twee andere nevenfuncties kunnen worden gebruikt als bv hulp bij de telefooncentrale, a.a.

d. De drie sldn-oppasser van de bats staf, evenals de sld ekl klaroenblazer, die in de cies staf van de staf cie van het inf bat zijn ingedeeld, moeten ook dienst kunnen doen als ordonnans en hulp kunnen verlenen bij het verb pel als bediening van de telefooncentrale.

e. De sld ekl klaroenblazer en de sld-oppasser van de cies staf van de inf tir cie moeten eveneens als ordonnans en hulp bij de telefooncentrale kunnen worden gebruikt.

f. De sld-oppasser-chauffeur van de 2½ tons truck (bagage: broodzakken en dekenrollen) van de cies staf van de inf tir cie is tevens hulp van de cies bevoorradingssergeant.

3. De vastgestelde uitrusting in elke eenheid is de minimum behoefte van deze eenheid om haar taak te kunnen vervullen. Luxe artikelen, welke niet strikt vereist zijn voor het met succes uitvoeren van operaties te velde, zijn dan ook niet in de uitrusting opgenomen. Uitrusting benodigd voor speciale taken (bv bergterrein, strenge koude, a.a.) wordt aan daarvoor bestemde speciale eenheden toegewezen dan wel afzonderlijk beschikbaar gesteld door de c in dat operatiegebied.

Zo is ook het aantal voertuigen in een infanterie-eenheid (bv de div) tot een minimum beperkt. Een inf eenheid impliceert immers, dat haar personeel in de eerste plaats te voet gaat. De organieke voertuigen zijn dan ook alleen bestemd voor:

- a. commando-voering.
- b. verkenning.
- c. vervoer van bewapening.
- d. bevoorrading.
- e. onderhoud en administratie

Indien de inf div moet opereren in samenwerking met gemotoriseerde of gemechaniseerde eenheden, dan is zij hiervoor onvoldoende mobiel. Hiertoe moet dan extra transport ter beschikking worden gesteld. In dit verband kan tevens worden opgemerkt, dat ook de div artillerie de minimum behoefte is voor de inf div om de haar opgedragen taken succesvol te kunnen vervullen.

De inf div vormt de basis voor de organisatie van de grondstrijdkrachten. Deze is de kleinste eenheid, die samengesteld is uit het minimum aan strikt noodzakelijke bewapening, uitrusting en diensten om zelfstandig (dus met eigen middelen) operaties van algemeen belang te kunnen uitvoeren onder alle terreins- en weersomstandigheden.

IV. Kenmerken

1. Uit de grondslag van onze organisatie constateren we al dadelijk als eerste kenmerk een 3 + 1 organisatie, welke zodanig in elkaar zit, dat elke c steeds de beschikking heeft over „vuur en beweging”, zelfs de grc. Dit kenmerk vinden we op hoger niveau zelfs terug in het vuursteun-element zelf van de div tw. in de div art: daarin vinden we 3 afdn 105 hw en 1 afd 155 hw.

2. *Groot afstotend vermogen.*

De huidige organisatie is voornamelijk gebaseerd op vuurkracht. Dit komt tot uiting in de tir ciën, die thans aanmerkelijk groter zijn georganiseerd. Het blijkt voorts uit het grote aantal semi-automatische geweren en uit het gebruik van het ost pel in de tir cie als een organiek onderdeel daarvan. Kortom, het blijkt uit het zeer grote aantal wapens in het inf bat, zoals bv. totaal 44 mitrailleurs in het bat, welk aantal zn nog kan worden verhoogd met 18 mitrailleurs uit de staf van de tir ciën.

3. *Soepelheid.*

De soepelheid komt niet alleen tot uiting door het 3 + 1 kenmerk, maar ook tengevolge van het streven — verwezenlijkt in de structuur van onze organisatie — om de lagere en zoveel mogelijk het werk te verlichten vnl. v.w.b administratieve- en verzorgingsaangelegenheden. Hierdoor kunnen zij zich meer toeleggen op hun toch al zware aanvoerderstaak.

Het minimale transport lijkt hiermede in tegenstrijd. Het tegendeel is echter waar. Uit een oogpunt van efficiency en zuinigheid is het aantal voertuigen tot de minimum behoefte beperkt. Uitgifte van teveel voertuigen aan de kleine gevechtseenheden heeft tot gevolg, dat deze

voor een groot gedeelte van de tijd ongebruikt staan opgesteld dan wel niet doelmatig worden gebruikt overeenkomstig de laadcapaciteit. De soepelheid wordt juist bereikt door een zg „pool“-systeem.

De infanterie gaat het gevecht aan te voet met haar wapens en munitie. Hieraan heeft zij haar handen reeds vol. Wat niet direct voor het gevecht noodzakelijk is, blijft dus achter. De tir cie heeft slechts één bagage-voertuig met trailer. Hierop kunnen maar net alle broodzakken en dekenrollen van de cie worden geladen. Het transport bij het inf reg is niet berekend op de ransels van de man. Deze zijn immers ook niet benodigd bij het gevecht.

Zij zijn dan ook bij de div opgeslagen en worden bij verplaatsing van de div staf door haar zorg pendelend overgebracht. In analogie hieraan bevindt de goederenzak van de man zich nog verder achterwaarts en wel in het étappegebied.

Reeds eerder werd vermeld voor welke doeleinden het organieke transport is bestemd. Ook dit kenmerk komt tot uiting in de organisatie. Het inf reg wordt beschouwd als de laagste eenheid die haar onderdelen kan verzorgen. Het beschikt dan ook over de hiervoor benodigde organen, welke te vinden zijn in de uitgebreide verzorgingscompagnie. Hier valt al dadelijk het grote verschil op in aantal $2\frac{1}{2}$ tons trucks. Het inf bat heeft er organiek slechts 7, de verzorgingscie daarentegen 46. Deze transportmiddelen zijn bestemd voor vervoer van voorraden en uitrusting van het reg. De voertuigen van het regs vzg pel zijn bestemd voor transport van munitie, keukens, reserve onderdelen, onderhoudsmiddelen, gereedschappen. Indien bv troepen moeten worden vervoerd dan wel voedingsmiddelen, kleding, BOS, medische voorraden, prikkeldraad, mijnen, enz. van de div naar het reg moeten worden vervoerd, dan moet dus de organieke lading van deze voertuigen tijdelijk ergens worden opgeslagen. De transportmiddelen moeten derhalve geregeld voor meerdere doeleinden worden gebruikt. Daarnaast kan het naasthogere onderdeel tijdelijk beslag leggen op een gedeelte van dit transport t.b.v. zijn eigen vervoersproblemen, hetgeen in de praktijk aan het front vrij dikwijls gebeurt. Men kan aan dit alles alleen dan het hoofd bieden, indien men streeft naar het „pool“-systeem en een efficiënt gebruik van de voertuigen.

Ook afvoer moet doorgang kunnen vinden (krijgsgevangenen, buitgemaakt materieel, onbruikbare goederen, a.a.). In een div gebied kan men dan ook door de zorg van de kon. mar. bij bepaalde contrôle-posten bordjes aantreffen, waarop vermeld staat: „Alle lege trucks hier melden.“ Deze instantie beschikt dan over gegevens van voorraden, die op afvoer wachten. Lege trucks, die dezelfde richting op moeten, kunnen hiervoor worden ingeschakeld.

Ook heerst wel eens misverstand t.a.v. de jeeps bij de bats staf. De coördinerende staf heeft voor algemeen gebruik 3 jeeps met trailer beschikbaar. De 2 jeeps van de twee inf ploegen horen hier uiteraard niet bij. Men kan dus niet zeggen, dat de s1, s2, s3 en/of s4 een eigen jeep hebben. Dit transport is voor algemeen gebruik t.b.v. de commando-voering. Het gebruik van deze drie jeeps wordt gecoördineerd door de plv bc, die er rekening mee houdt, dat één van de jeeps ter beschikking is van bc of plv bc.

Enkele praktische wenken bij het opmaken van operatiebevelen

door G. MENSINK, Kapitein der Fuseliers.

1. Algemeen

a. In De Militaire Spectator van Maart 1954 is een toelichting gegeven op het gestandaardiseerde NATO OPERATIEBEVEL. Boven het daarin behandelde zijn er nog een aantal schijnbare nietige zaken, die niettemin van belang zijn. Het zijn veelal deze zaken, die een bevel — zoals het de deur uitgaat — tot een goed verzorgd bevel maken. Voorts dienen de werkzaamheden verbonden aan het vermenigvuldigen van het bevel zo efficiënt mogelijk te worden verricht.

De snelheid van werken mag nimmer leiden tot het afleveren van „haastwerk”, dat de toets der critiek NIET kan doorstaan. Bedenk: Een bevel is HET visitekaartje van het onderdeel. Aan de vorm, noch aan de inhoud mag derhalve iets ontbreken. Uniformiteit bij het maken van bevelen is bovendien nodig om een officier in staat te stellen op welke staf dan ook een bevel op te maken dat aan alle eisen voldoet. Korthedshalve verwijs ik verder naar het reeds genoemde artikel (blz. 95 t.m. 105, MS Maart 1954).

b. Onze voorschriften geven aan, dat een operatiebevel meestal mondeling wordt gegeven. Toch moet een mondeling gegeven bevel schriftelijk worden bevestigd, terwijl op legerkorps en Divisie-niveau bijna altijd de uitgifte van een schriftelijk bevel regel is. We kunnen aannemen, dat — indien de tijd dit toelaat — een bevel schriftelijk wordt uitgegeven, hetgeen zeer zeker het geval zal zijn voor acties, waarvoor een geruime tijd van voorbereiding beschikbaar is. Bevelen gemaakt in vredetijd, doch geldend voor oorlogstijd, alsmede bevelen voor te houden oefeningen, zullen steeds schriftelijke bevelen zijn.

c. Hoofd G3 of S3 is verantwoordelijk voor en belast met het opmaken van operatiebevelen. Dit houdt echter niet in dat de G3 of S3 dit persoonlijk doet. Zijn personeel is hem hierbij behulpzaam of beter gezegd de sectie doet het werk. De officier belast met het in concept opstellen van het bevel moet beschikken over het besluit van de commandant en over aantekeningen van hoofd G3 (S3). Aan de hand van deze gegevens moet hij dan het bevel opstellen. Als norm kunnen we aannemen, dat het op LK en Divisieniveau na ontvangst van bovengenoemde gegevens een tijd van 3 à 4 uur vergt voordat het bevel verzendgereed is. We moeten dan echter over goed geoefend personeel beschikken.

2. Werkzaamheden voor U de gegevens ontvangt

a. Ga na of U over voldoende stencilpapier van het goede formaat (folio of kwarto) beschikt.

b. Ga na of U over voldoende papier voor het afdrucken van de oleaten beschikt.

c. Licht anderen in, die ook aan het bevel moeten gaan werken, (bv. de artillerist die de art bijlage maakt, G2 (S2) die de inlichtingen bijlage samenstelt) omtrent:

- (1) formaat stencil en oleaatpapier,
- (2) het tijdstip waarop de door hen op te maken gedeelten op de sectie G3 moeten zijn.

d. Stel een lijst samen, waarop U vermeldt alle onderdelen, die onder bevel zijn (organieke en NIET organieke). Hierdoor vergeet U straks niemand en U heeft tevens het voordeel, dat het aantal subparagraphen van paragraaf 3 is bepaald.

Alleen onderdelen belast met het uitvoeren van een tactische opdracht krijgen een subparagraaf. De overige onderdelen komen in het verzorgingsbevel.

e. Maak voor U zelf een werkblad en nummer de bladen in volgorde van de (sub)paragraphen van het bevel. Neem een flinke ruimte of liever nog een vol blad voor elke subparagraaf. U kunt dan nog eens iets doorhalen of veranderen, zonder dat het onleesbaar wordt voor de typist. Een goed leesbaar concept bespaart vele minuten typewerk.

f. Deel van te voren de werkzaamheden van Uw personeel in en geef duidelijk aan wat een ieder moet doen en in welke volgorde. Meestal zal er tegelijk aan het typewerk en aan de oleaat-vermenigvuldigingen gewerkt kunnen worden.

g. Controleer de oleaten-fabriceer uitrusting. Bij gebruik van een ditto-rol kunnen door geoefend personeel ca. 35 duidelijke afdrukken per schets worden gemaakt. De rol moet niet te vochtig zijn. Het afwrijven met een droge lap is meestal wel voldoende. Bij vorst moet de rol enigszins worden voorverwarmd.

3. Vorm en inhoud van het bevel

a. De kop.

(1) *Exemplaar nr.*

Nummer de exemplaren van het bevel, noch die van de bijlagen NIET, voordat het bevel met de bijlagen compleet is. Nummer de exemplaren eerst nadat U de verzendlijst hebt vastgesteld. Doet U dit in een eerder stadium en de stapel raakt door elkaar (er zijn nl. velen tegelijk aan het werk) dan maakt U een goede kans, dat de nummers van de bijlagen niet kloppen met die van het bevel, waardoor een ingewikkelde verzendlijst ontstaat.

(2) *Verwijzingsnummer.*

De eenvoudigste oplossing is om hier het nummer van het dagboek of bij vredes registratie, het registratienummer te vermelden. Het later terugvinden in het archief is dan eenvoudig terwijl de kvo in klare taal kan worden verzonden.

(3) *Type van het operatiebevel met volgnummer.*

Dit komt NIET midden boven het bevel, doch met de eerste letter van het woord tegen de denkbeeldige kantlijn.

(4) *Kaarten.*

Vermeld eerst het land, daarna schaal, daarna kaartblad en jaar van uitgifte. Het weglaten van het land is mogelijk bij oefeningen in Nederland niet storend, doch het is persé fout. De tekst van de standaard agreement (STANAG) geeft imperatief aan het land te vermelden.

b. De inhoud.

(1) *Algemeen.*

Ondanks de STANAG blijken er in de praktijk nog vele moeilijkhe-

den te bestaan in welke (sub)paragraaf een bepaald onderwerp moet staan. Er is echter een eenvoudige stelregel, die praktisch altijd de goede oplossing geeft: Het bevel moet zodanig zijn opgezet, dat het een logisch verhaal wordt (dus zonder behoeven te springen van 1b naar 3x en dan weer naar 2). Twijfelt U bv. op een gegeven ogenblik of een bepaald gedeelte in 3b of 3x moet, vraagt U dan af op welk ogenblik de lezer van het bevel dit *moet* weten, om de rest te kunnen begrijpen.

Voorbeeld: Voordat een commandant in 3d leest, dat hij doel 2 moet nemen, moet hij weten, dat hij moet aanvallen met als startlijn die en die weg, terwijl het aanvalsvak begrensd is door die en die lijn.

De startlijn en de scheidingslijnen komen dus in 3b en NIET in 3x.

(2) *Stijl.*

Een operatiebevel is een order en geeft precies aan wat de verschillende onderdelen moeten doen en niet wat het onderdeel *zal* gaan doen. De toekomstige tijd is dus fout. Gebruik de gebiedende wijs.

Voorbeeld: fout - 3 div zal doel 2 nemen,
goed - 3 div neemt doel 2.

Uitweidingen en beschouwingen horen evenmin in een bevel thuis. Woorden zoals: teneinde, in het bijzonder en dwz. zijn in een bevel uit den boze.

(3) *Dubbele vermelding.*

Een bevel is eerst goed, als het duidelijk en kort is. Vermijdt dus dubbele vermelding van gegevens of opdrachten.

Een gegeven, dat op een oleaat staat komt NIET meer in de tekst en omgekeerd. Een oleaat is GEEN verduidelijking van het bevel, doch een gedeelte van het bevel. Paragraaf 2, 3a en 3b lenen zich uiteraard wel voor dubbele vermelding. Wees dus waakzaam en maakt U een stijl eigen, die dit voorkomt.

(4) *Onder bevel stellingen.*

Deze worden opgenomen in de slagorde of zoals veelvuldiger zal voorkomen in de desbetreffende subparagraaf van 3 UITVOERING (en dus NIET in 3b zoals in het voorbeeld op blz. 101).

(5) *Verwijzingen naar bijlagen.*

In de tekst verwijze men slechts éénmaal en op de juiste plaats naar een bijlage. Het heeft geen enkele zin om in het bevel een opsomming te geven van wat er in de bijlage (dus bv. op het operatie oleaat) staat (zie onder 3c). Een sprekend fout voorbeeld is het volgende:

3.b. Groepering

in voorste lijn: zie bijlage 2, operatie oleaat,
in tweede lijn: zie bijlage 2, operatie oleaat.
scheidingslijn : zie bijlage 2, operatie oleaat,
startlijn : zie bijlage 2, operatie oleaat, enz.

Deze subparagraaf moet luiden:

3.b. groepering.

Zie bijlage 2.

c. Het gedeelte na paragraaf 5 (de voet).

(1) *Ondertekening en waarmerking.*

De commandant tekent normaal één exemplaar (het archiefexemplaar). De rest wordt gewaarmerkt door G3. Dit nu mag NIET geschieden met de stencilpen. Want dan kan de commandant beter zelf de pen ter hand nemen inplaats van G3. Neen: G3 tekent alle exemplaren

eigenhandig en geeft daarmee te kennen, dat hij voor de echtheid van het document instaat.

(2) *De verzendlijst.*

(a) Een belangrijk gedeelte van het bevel. U moet nl. nagaan of iedereen, die het bevel moet hebben dit ook inderdaad krijgt. Op cursussen lijkt dit eenvoudig: nl. verzendlijst A. De praktijk leert echter dat hiermede vele fouten worden gemaakt. In feite is het echter zeer eenvoudig. U leest het gehele bevel en zo nodig het verzorgingsbevel nog eens na en zendt één of meer exemplaren aan alle in het bevel genoemde onderdelen. Rest nog alleen de interne distributie in de staf.

(b) *Het aantal exemplaren van het bevel.*

Wees hier hard ten opzichte van een ieder en wijs alle aanvragen (ook die van Uw vriendjes) om meer exemplaren onverbiddelijk van de hand. De praktijk wijst uit dat iedereen het bevel wil hebben. Het is ook inderdaad gemakkelijk als de G3 (S3) zelf het bevel heeft en zijn sectie ook, doch dit kan nu eenmaal niet. U moet het aantal exemplaren drastisch beperken, ten eerste om de productietijd (oleaten!) te bekorten en ten tweede om de veiligheid te dienen. Indien een bevel goed is opge maakt en dus met alle bijlagen tegelijk wordt verzonden, is het voldoende aan alle geadresseerden één of heel misschien 2 exemplaren te zenden. Een exemplaar is dan voor de commandant en één exemplaar voor de staf. G3 (S3) houdt van dit laatste exemplaar de tekst, terwijl de bijlagen naar de desbetreffende stafsecties gaan (dus bv. de inlichtingen bijlage naar G2, de vbd bijlage naar de Vbd off enz.) Ik merk hierbij nog op, dat de verzendlijst van de bijlage een andere kan zijn dan die van het bevel. Zo zal bv. de art bijlage van een lk operatiebevel moeten worden gedistribueerd tot en met de art groepen en mogelijk wel tot de afdelingen, terwijl het operatiebevel zelf slechts in tweevoud naar de lkac gaat.

(3) *De bijlagen.*

(a) *Algemeen.*

Een bijlage bij een bevel is op zichzelf ook een bevel. Het heeft dus dezelfde kop en dezelfde voet als het bevel en voor zover toepasselijk volgt het dezelfde indeling.

(b) *Oleaten.*

Ook hiervoor geldt het zelfde als voor de overige bijlagen. Er zit een kop en een voet aan, terwijl de inhoud de tekening is. Hebben we te doen met grote oleaten, dan zullen we voor de verzending de oleaten moeten vouwen. Hierbij komen uiteindelijk twee kanten buiten. Met het oog op het vouwen, doet U het verstandigst de kop en de voet in een hoekje van het oleaat te zetten, zodanig dat we aan het opgevouwen oleaat aan de buitenzijde kunnen zien wat het is. Het oleaat wordt zodanig gevouwen dat de tekening buiten komt. De schets op pag. 104 komt er dan als volgt uit te zien (afb. 1). De stippellijn geeft de lijn aan, waarlangs het oleaat wordt gevouwen. Zijn er meerdere oleaten bij een bevel dan vergemakkelijkt dit het zoeken.

(c) *De schaal van het oleaat.*

Hoewel in de VO van het onderdeel veelal richtlijnen zijn opgenomen t.a.v. de te gebruiken schaal voor overzichtskaarten kan dit helaas niet imperatief worden voorgeschreven. De aanwezige kaartenborden en planken noodzaken veelal tot het gebruik van kaarten van een verschil-

GEHEIM

ex nr 1
4 rj
GARDEREN
021930 jun 51
nr 12

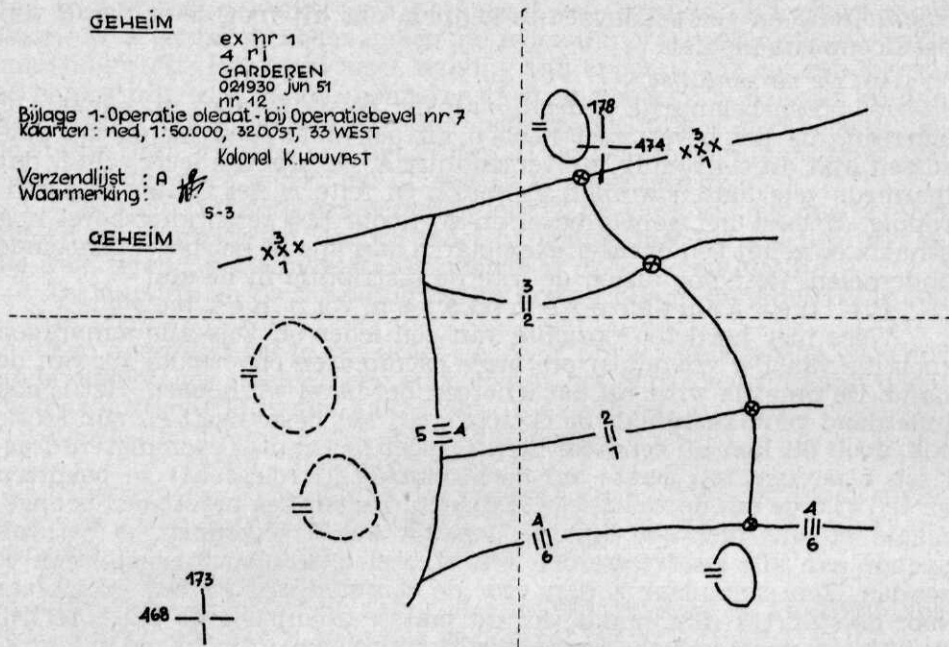
Bijlage 1-Operatie oleaat-bij Operatiebevel nr 7
Kaarten: ned, 1:50.000, 32005T, 33 WEST

Kolonel K. HOUVAST

Verzendlijst: A
Waarmarking: *[handwritten mark]*

5-3

GEHEIM

lende schaal voor de verschillende echelons. De hogere staf zal de lagere staf zoveel mogelijk service verlenen, door een kaart op te spannen van de schaal, die de ontvanger van het bevel gebruikt. Bedenk dus dat het oleaat niet voor U is, doch voor de ontvanger.

4. De verzending

Ik herinner er aan, dat G3 (S3) verantwoordelijk is voor de verzending en NIET de AG of de verbindingdienst. Verzending van het bevel via het distributiecentrum op een cp van een div of hoger is dus fout. G3 (S3) kan wel van de door deze diensten te verlenen service gebruik maken, maar het ontheft hem NIET van de verantwoordelijkheid er voor zorg te dragen, dat het bevel op tijd bij de ondercommandanten komt. G3 houdt ook zelf het verzendregister bij.

5. Afkortingen

Er bestaat een Ned. voorschrift afkortingen. Hoe vaak wordt hier niet tegen gezondigd, zelfs in de MS. Voorts bestaat er bij velen een neiging om alles maar af te korten, wat af te korten is. Realiseer U wel, dat niet de maker, doch de ontvanger het bevel moet kunnen begrijpen. Een afkorting, die voor U duidelijk (en volgens voorschrift juist) is noopt de ontvanger mogelijk zijn voorschrift op te zoeken om te ontcijferen wat de afkorting voorstelt. Speciaal wil ik nog wijzen op de officiële afkortingen voor de windstreken. Gebruik deze NIET, doch schrijf ze voluit met hoofdletters. Een enkele typefout, die bij het collationeren van een stencil gemakkelijk over het hoofd kan worden gezien, kan funeste gevolgen hebben.

De stem der Wapenscholen

Hier commentator

door W. OLIEMANS, Kapitein der Infanterie.

Vele malen reeds klonk deze aankondiging uit de luidsprekers van een geluidswagen. Het was weer het moment, waarop de Demonstratie Compagnie van de Infanterieschool aan één van de vele demonstraties begon, die in de afgelopen jaren door haar werden verzorgd voor toeschouwers, zowel militairen als niet militairen, in binnen- of buitenland. Ik moge U, geachte lezer, in deze bijdrage iets vertellen omtrent het werk van de „demcie” in de hoop daarbij aan te kunnen tonen, dat met de reeds gegeven of nog te verzorgen demonstraties de zozeer gewenste eenheid van opvatting bij de toepassing van de nu gangbare tactische begrippen in hoge mate gediend is.

Ontstaan

Aan velen van U zal het wellicht bekend zijn, dat de Infanterieschool is gegroeid uit de Kaderschool Zeeburg, die vanaf medio 1945 tot Februari 1948 gevestigd was te Amsterdam. Tijdens de vele cursussen, die gegeven werden aan leden van de Binnenlandse Strijdkrachten en aan officieren en onderofficieren, bleek toen reeds, dat er behoefte bestond aan een demonstratie-eenheid. Dit is alleszins verklaarbaar: immers les geven met behulp van demonstraties is één van de manieren, waarop de in het algemeen visueel ingestelde leerling uitstekend te benaderen is. Organisatorische moeilijkheden waren oorzaak, dat de Kaderschool Zeeburg het echter zonder demonstratie-eenheid heeft moeten stellen.

Zelfs toen deze Kaderschool verplaatst werd naar Harderwijk en op 1 Maart 1948 haar bestaan voortzette als Infanterieschool, bleek het niet doenlijk, troepen uitsluitend voor demonstratiedoeleinden beschikbaar te stellen. Gedurende enkele maanden heeft een peloton dienstplichtigen in 1949 als zodanig goede diensten bewezen, doch het was eerst Juni 1951 dat, als onderdeel van de Infanterieschool, de Demonstratiecompagnie werd opgericht.

Organisatie

De demcie is geheel samengesteld uit dienstplichtig personeel en als tircie organiek bewapend en uitgerust. Teneinde haar speciale taak als Demonstratiecompagnie te kunnen vervullen is in de organisatie van de cie een vuurvoorstellingspeloton opgenomen, dat ongeveer is georganiseerd als het pn en mun pel van een bat.inf. Om demonstraties te kunnen voorbereiden en instuderen staat boven de compagnie een instructieteam, dat gevormd wordt door een aantal beroepsofficieren en beroepsonderofficieren.

Taak

Kort na de oprichting in 1951 kreeg de cie opdracht een door de SROI ingestudeerde en reeds enkele keren uitgevoerde demonstratie te gaan verzorgen. Met deze eerste opdracht werd eigenlijk de taak bepaald

voor de compagnie: het laten zien van de uitvoering van een aanval door een tir cie, gesteund door tks. Door de Chef v. d. Generale Staf werd bepaald, dat de wijze, waarop deze aanval werd en wordt uitgevoerd de juiste uitleg geeft van de betrokken punten uit de voorschriften. Een aantal andere demonstraties op groeps-, pelotons- en compagnies niveau werd voorbereid en uitgevoerd, daarbij gebruik makend van de adviezen, gegeven door de Tactische Afdeling van het Schoolbataljon van de IS. Zodoende geeft de demcie de praktische uitvoering van datgene wat op de Tactische Afdeling wordt onderwezen. Het betrekken van en verblijven in een bivak, waarbij vooral het accent gelegd wordt op details; gr en pel in de aanval en in de verdediging, gevechtspatrouilles, maar ook het bataljon in de verdediging, waarbij dan natuurlijk slechts één tir cie wordt voorgesteld, staan op het programma van te geven demonstraties. Steeds weer wordt de nadruk gelegd op de troepenaanvoering, voor elke c, van hoog tot laag, van het grootste belang.

Het vuurvoorstellingspeloton van de demcie vervult meermalen zelfstandige opdrachten ten behoeve van Territoriale trn en 1 lk.

Uitvoering taak

Al te vaak wordt er een te lichtvaardig beroep gedaan op de Demonstratiecompagnie. Hoewel velen weten hoeveel voorbereiding het kost om een zelfs eenvoudige les in een leslokaal te geven, is het voor de buitenstaander moeilijk zich te realiseren welke hoeveelheden werk verbonden zijn aan de voorbereiding en uitvoering van demonstraties. Voor elk zo'n demonstratie wordt een draaiboek geschreven, dat moet worden ingestudeerd. Alle gebeurlijkheden worden minutieus voorbereid. Zo moet, om maar iets te noemen, een gewonde op de juiste plaats neervallen; zelfs sneuvelen moet worden beoefend.

Voor een demonstratie in compagnies-verband verwerkt het vuurvoorstellingspeloton plm. 80 km kabel. Honderden isolaties moeten worden aangebracht, teneinde de veiligheid van troepen en toeschouwers te verzekeren. En dit alles met het doel voor ogen om elke demonstratie volledig te doen slagen. En een demonstratie is eerst geslaagd, wanneer alle toeschouwers datgene hebben kunnen zien en horen, wat zij **moesten** zien en horen.

Conclusie

De Demonstratie Compagnie van de Infanterieschool heeft in de afgelopen jaren haar bestaansrecht bewezen. Doch ook hier geldt weer, dat elke toeschouwer, die een demonstratie gaat bijwonen, met de juiste instelling het demonstratieterrein moet betreden! Denk niet, dat U een dagje of een middag „uit" bent. Toon belangstelling, maar bovenal probeer iets te leren. U moet zich niet generen een blocnote te voorschijn te halen teneinde aantekeningen te kunnen maken. De voor U demonstrerende dienstplichtigen doen hun uiterste best. Stel hen niet teleur.

Wanneer op deze wijze een juiste wisselwerking verkregen wordt tussen demonstranten en toeschouwers, zal ook in de toekomst de demcie met succes kunnen blijven optreden voor toeschouwers van alle rangen van leger, luchtmacht en marine.

NASCHRIFT door C-Schoolbataljon, Infanterieschool

Als commentaar op het bovenstaande commentaar moge ik onder Uwe aandacht brengen, dat het, gelet op het vele wat van het demonstratiepersoneel wordt geëist, noodzakelijk is hiervoor „ruim voldoende” tot „goed” personeel aan te wijzen. Ik moge dan ook aan commandanten, die opdracht ontvangen personeel te leveren voor de Demonstratiecompagnie, wel in overweging geven hiervoor niet het slechtste personeel te zenden.

Eenmaal in het „zonnetje der belangstelling” geplaatst, veranderen zij weliswaar bij de dag ten goede; dit neemt echter niet weg, dat de voorbereidingen veel meer tijd en moeite kosten.

Een hartewens van de school is nog altijd een demonstratie „bataljon”; eventueel een paraat bataljon, dat aan demonstraties van de school kan deelnemen en tevens als practisch „test”apparaat kan fungeren, voor de cursisten van de A- en B-cursus, met inschakeling van de cursisten van de cursus „Verdere vorming beroepsonderofficieren”. De Demonstratiecompagnie kan dan eventueel als tegenpartij optreden. Ik realiseer mij, dat zoiets uiteraard veel tijd en voorbereidend werk zal vragen en ik op de medewerking van velen zal moeten kunnen rekenen; ik ben echter overtuigd, dat met enthousiasme veel goeds kan worden bereikt en in het belang van de verdere vorming van officieren, kader en manschappen een groot nuttig effect zal opleveren.

Het zien en uitvoeren van goede demonstraties blijft langer in het geheugen vasthaken dan urenlange theoretische lessen.

K. TIMMERMAN,
Luitenant-Kolonel der Infanterie.

Artillerieschool

HET OMZETTEN VAN GROTE HOEKEN MET DE 155 mm HW., MET BEHULP VAN DE VIJZEL

A. Algemeen

Zoals wellicht bekend is, is het zijdelings schootsveld van de 155 mm houwtiser zeer beperkt. Indien nl. het kanon midden op de affuit staat, is slechts een zijdelingse verplaatsing van $427^{0/00}$ naar links en $445^{0/00}$ naar rechts mogelijk, in totaal dus $872^{0/00}$. Dit heeft tot gevolg, dat maar over een betrekkelijk kleine breedte vuur gebracht kan worden zonder de affuitbenen te verplaatsen. Nemen wij aan, dat deze vuurmond bij een aanval bv. vuur zal moeten brengen op een afstand van 3000 m., dan betekent dit, dat slechts over een breedte van $3 \times 872 = 2616$ m. vuur kan worden gebracht zonder de affuitbenen te verplaatsen. Voor een divisie, waarin deze vuurmond toch de rol van „algemene steun” zal moeten vervullen en dus minstens over de gehele breedte van het divisievak vuur zal moeten kunnen brengen, is dit veel te weinig, temeer daar rekening zal moeten worden gehouden met vakken, die aanmerkelijk breder zullen zijn dan de normale. Het gevolg hiervan is, dat de benen veelvuldig verplaatst zullen moeten worden, hetgeen een tijdrovende geschiedenis is, waarvoor 15 à 20 minuten uitgetrokken dienen te worden. Dit betekent dan weer, dat de divisie gedurende die tijd niet kan beschikken over het vuur van haar middelbare afdeling.

Afb. 1 155 mm houwtiser in stelling met de vijzel geplaatst onder het draaipunt

Gedurende de Tweede Wereldoorlog en ook in Korea werd dit bezwaar reeds ondervonden, maar er was geen definitieve oplossing voor. De Amerikanen echter vonden een (nood)oplossing door het plaatsen van een hydraulische vijzel onder de onderaffuit, waardoor het geheel als op een pivot kon ronddraaien. Een en ander werd in het Tijdschrift „Combat Forces” beschreven, terwijl ook de rubriek „Uit de Buitelandse Vakpers” van de „Militaire Spectator” hiervan mededeling deed. Deze artikelen waren voor de Artillerieschool aanleiding te trachten de beschreven constructie uit te voeren teneinde te zien of het wellicht met eenvoudige middelen was uit te voeren.

Hiervoor werd gebruik gemaakt van een 15-tons vijzel, zoals deze normaal in de handel verkrijgbaar is. Het punt, waarop de vuurmond uitgebalanceerd is, werd proefondervindelijk bepaald en dit punt werd (voorlopig) gemerkt met een stip witte verf. Het opvijzelen van de 6,5 ton zware vuurmond kon zonder enige oefening door één man geschieden. De genomen proeven wezen uit, dat dit op harde bodem zeer goed uitvoerbaar was; de tijd, benodigd voor het omzetten van iedere gewenste hoek, bedroeg in totaal 3 minuten, waarbij dan nog moet worden opgemerkt, dat dit geschiedde met een bediening, die niet speciaal voor dit experiment geoeftend was. Uiteraard dienen nieuwe gaten gegraven te worden voor de schoppen in de nieuwe richting, maar dit kan echter al bij voorbaat geschieden (bv. om de 400^{0/00}). Het bleek niet noodzakelijk te zijn het stuk opnieuw in de richting te brengen (en daarna de bakken te verplaatsen), daar de opzetkijker slechts over een zeer kleine boog verplaatst werd en de bakken nog nagenoeg in één lijn lagen.

Afb. 2 Het omzetten van een grote hoek met behulp van de vijzel

Hierna werden de proeven herhaald op een zachte bodem, t.w. mul zand, waarbij bleek, dat het bodemoppervlak van de vijzel te klein was en in het mulle zand ging scheef zakken, waardoor de vuurmond van de vijzel afgleed. Om aan dit euvel tegemoet te komen werd gebruik gemaakt van een omgekeerde stempelplaat van een andere vuurmond, hetgeen een succesvolle oplossing bleek te zijn.

Aangemoedigd door dit succes werden de diverse noodoplossingen nu veranderd in meer permanente veranderingen. Onder de onderaaffuit werd een ijzeren strip vastgeklemd, waarop een opstaande ring was aangebracht; deze ring kwam op de plaats van de witte stip. De kop van de vijzel werd voorzien van een vlakke schijf, die in bovengenoemde ring paste, terwijl deze schijf door middel van een kogelscharnier op de kop van de vijzel werd bevestigd, zodat enige speling mogelijk was. De stempelplaat van de andere vuurmond werd vervangen door een stalen plaat van ongeveer dezelfde afmetingen als de stempelplaat, terwijl deze bovendien werd voorzien van een kruisversteviging. Op deze plaat kon de vijzel worden geplaatst. Alle bovengenoemde voorzieningen zijn zodanig, dat zij in zeer korte tijd kunnen worden aangemaakt, terwijl de kosten niet hoog zijn.

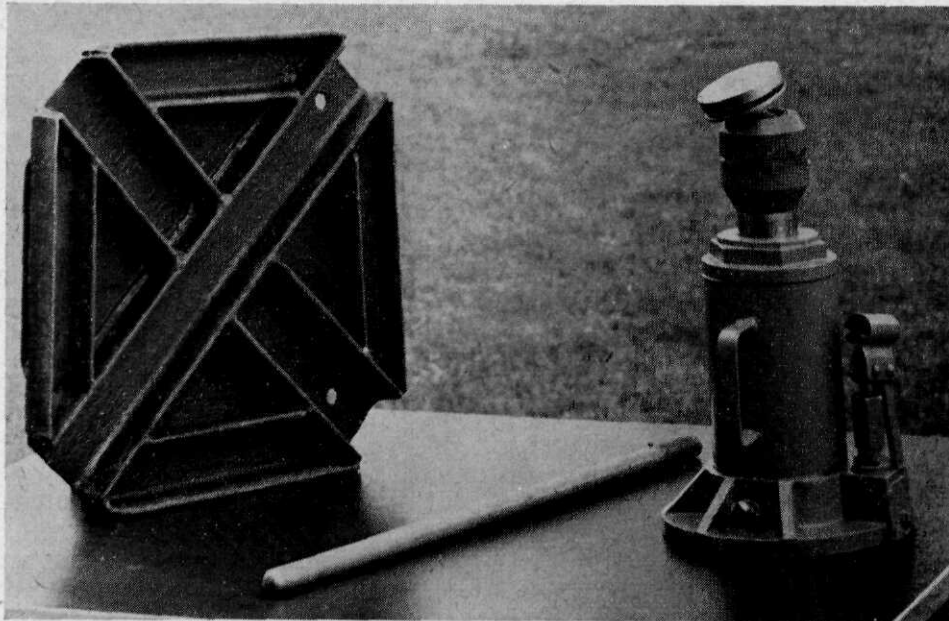
Bij de verschillende „demonstraties”, die met deze vijzel gegeven werden (o.a. bij het bezoek van de Generaal Gruenther aan de Artillerie-school), bleek men zeer enthousiast over deze verbeteringen, zodat momenteel besloten is tot invoering van vijzel en plaat over te gaan.

B. Enkele nadere technische bijzonderheden

1. De vijzel.

De talrijke proefnemingen in verschillende terreinsoorten wezen uit, dat de vijzel niet te licht geconstrueerd kon worden. Door het verzakken van de opgevijzelde 155 hw in zachte grond waren nl. reeds een 8½-tons en een 10-tons vijzel defect geraakt, waardoor de keuze viel op een 15-tons vijzel van een buitengewoon sterke constructie. De zeer sterke spil past zeer nauwkeurig in de cylinder, waardoor de oorzaken voor een zijdelingse speling opgeheven zijn.

Het hydraulische pompsysteem van deze vijzel is anders geconstrueerd dan het gebruikelijke. Normaal treft men meestal kleppen en klepzittingen aan, doch deze vijzel is uitgerust met een verwisselbaar kleppenhuus, waarin de kleppen uit kogels bestaan. Indien lekkage optreedt, zal bij de meest gebruikelijke typen, voor een waarlijk doeltreffende reparatie, opsturen naar de fabriek of divisie-hoofd-werkplaats noodzake-

Afb. 3 Vijzel met bijbehorende grondplaat voor het omzetten van grote hoeken bij de 155 mm houwitser

lijk zijn, daar de kleppen en klepzittingen daar bijgeslepen zullen moeten worden. Bij het bij de proefnemingen gebruikte exemplaar daarentegen kan het defecte kleppenhuus te velde worden vervangen. De kosten van een dergelijke reparatie bedragen 75 cent.

2. De grondplaat.

De grootte van de grondplaat wordt bepaald door de cirkel, die door de stempelplaat van de vuurmond beschreven wordt, indien de houwitser op de vijzel wordt rondgedraaid; de stempelplaat moet nl. vrij om de grondplaat kunnen draaien. De grondplaat moet dus nagenoeg rond zijn, mag bovendien niet te groot zijn en moet toch bij een belasting van ca. 6 ton horizontaal blijven liggen. De wijze van contact van de grondplaat met de grond bepaalt de stabiliteit.

Grondplaten van zware mortieren e.d. voldeden niet aan de stabiliteitseis; de plaat zakte scheef wanneer de houwitser werd opgevijzeld en rondgedraaid. De oorzaak was, dat de grond onder de plaat gelegenheid had zich te verplaatsen. Bij de grondplaat, welke momenteel in productie is, is dit in belangrijk mindere mate het geval, daar onder de plaat steunribben zijn aangebracht, die grondverplaatsingen vrijwel uitsluiten. Bij de proeven bleek, dat op verschillende grondsoorten voldoende stabiliteit verkregen werd; een voorwaarde is echter, dat de plaat op de vlakke bodem (c.q. vlak gemaakte bodem) gelegd kan worden.

3. De ring.

De ring, die onder de onderaffuit vastgelast is, heeft een kegelvormige opening, zodat de kogelkop naar de juiste plaats geleid wordt bij het opvijzelen. Dit voorkomt het veelvuldig centreren van de vijzel.

Nieuw geleid projectiel

Eerste opname van de Sperry Sparrow, het air-to-air geleide projectiel, gehangen onder de vleugels van de Douglas F3D Skynight, een tweejet-motorige marine nachtjager. Na door het vliegtuig te zijn gelanceerd „vliegen” de projectielen met supersonische snelheden en worden zij naar hun vliegende doelen geleid.

Op 12 Mei j.l. werd door het Amerikaanse Ministerie van Defensie de reeds in het laatste stadium van ontwikkeling zijnde supersonische „Sparrow I”, een z.g. „air to air” geleid projectiel, aangekondigd. Men is reeds begonnen om vliegend, varend en walpersoneel te oefenen in het operationeel gebruik van dit wapen door (jet)jagers van vliegdekschepen van de Atlantische- en Pacificvloeten.

De Sperry Sparrow heeft een aandrij-

ving van raketten en is volledig manoeuvreerbaar bij supersonische snelheden. Door laag gewicht en compacte bouw kan een normaal jachtvliegtuig met enige exemplaren van de Sperry Sparrow worden uitgerust. Uiteraard worden de detailgegevens nog geheim gehouden. Het apparaat is het resultaat van een zevenjarige ontwikkeling door het Navybureau of Aeronautics en de Sperry Gyroscope Company.

If we are to have onfalls and escalades, let we have men, who are proven swordsmen and masters of the whole art of war, not homily wits fresh from the fields, nor tinkers of the hedgerows, nor lackeys, nor runaway' practices, nor out-of-time drawers newly from the stews.

Sir James Turner.

Het „Ivoren Kruis” in militair verband

door P. J. M. KALMTHOUT, Reserve-officier tandarts

Dank zij de voortreffelijke medewerking van de Nederlandse Vereniging voor mond- en tandhygiene, „Het Ivoren Kruis”, is medio April in het leger een grootscheepse actie begonnen om de gedachte van de gebitshygiene te versterken. Vandaar de inschakeling van een tentoonstelling, waaraan verbonden een militaire tandarts, een mondhygieniste en twee soldaten.

Deze tentoonstelling, geheel mobiel, geeft een juist beeld van de noodzaak, om reeds vroegtijdig het gebit te onderhouden. Door 20 panelen krijgt men een overzicht van de gevaren, waaraan het gebit en het tandvles zijn blootgesteld bij verwaarlozing, en vergrote modellen tonen dan ook aan, het langzaam maar zeker te gronde gaan van de elementen enerzijds; anderzijds het voorkomen en herstellen van dit bederf door de tandarts als de patient zijn hulp inroept. Enkele lichtbakken en een afdeling kaakfracturen completeren het geheel en aan de bezoekers, al ingeleid door lezing en film, wordt uitleg gegeven en propagandamateriaal verstrekt.

De geleidelijke overgang van de grote modellen naar het veel kleinere, natuurlijke element maakt deze tentoonstelling voor de soldaat begrijpelijk en daardoor leerzaam. De militair is nu eenmaal visueel ingesteld. Dat vindt deels zijn oorzaak in de gedoeerde vakken zoals wapenleer, camouflage, tank- en vliegtuigherkenning, mijnenleer enz., deels ook in hun dagelijkse veldoefeningen, waarbij schieten, dekkingzoeken en waarnemen vaak de hoofdschotel vormen. Vandaar dat we ook de film „Onze Tanden” als uitermate belangrijk leermiddel, vooraf inschakelen. In dertig minuten verplaatst deze ons van het tijdperk der holbewoner naar de moderne mens. Milieu-veranderingen zijn de oorzaak, dat vermindering van functie achteruitgang van vorm met zich medebrengt.

Ons gebit degenerereert door de beschaving van de hedendaagse mens. Het kauen raakt op de achtergrond, omdat de rauwkost is veranderd en de spijsen zodanig zijn bereid, dat ze aan het gemak van de mens zijn aangepast. Om aan deze beschavingsziekte weerstand te bieden leert de film ons de juiste methode van het poetsen en de noodzaak der halfjaarlijkse controle. Een film die voor iedereen spreekt; duidelijk juist door

zijn eenvoud en het vermanende woord.

De lezing dient men, wat haar niveau betreft, te regelen naar de intelligentie der groep waarvoor men spreekt. Veelal weet men vooraf reeds hoe hoog ze ligt, daar bij de selectie voor de verschillende onderdelen het Ik een grote rol speelt. Zo niet, dan dient men zich ter plaatse te orienteren of inlichtingen in te winnen bij de commandant. Ook hier moet eenvoudig het echter vaak winnen van het diepere betoog. Zeker zo belangrijk is het uur waarop de lezing gehouden wordt, alsmede haar tijdsduur, die varieert van 20 tot 50 minuten. In de ochtenduren is het concentratievermogen van de militair het grootst, omdat hij dan nog niet te kampen heeft met vermoeidheid, veroorzaakt door een zware mars of ingespannen dagtaak. Zijn gedachten kan hij dan niet alleen beter, maar ook langer bij het gesproken woord houden. Wat de localiteit betreft, laat hem, daar waar mogelijk, zijn cantine behouden. Het is immers zijn domein, waar hij de dag kan breken en zijn vertier zoekt. Een gezellige, verwarmde, goed geventileerde ruimte draagt er zeker toe bij, dat men het gehoor op zijn hand krijgt. Houd de toehoorder in de sfeer waarin hij leeft. Beschouw het wortelabces eens als een vijand, het lichaam als een leger. Een verzwakt leger kan door de vijand overrompeld worden: is het lichaam verzwakt door een verkoudheid of lichte griep, dan vlamt het wortelabces op. Het klinkt dan meer logisch, meer aannemelijk voor hem. Men kan de stof voor de lezing putten uit de overweging, dat het gebit een orgaan is en als zodanig invloed heeft op het hele lichaam. We denken hier in het bijzonder aan de spijsvertering (slik-maag-darmklachten); de luchtweg (spraak- en klankstoornissen); het zenuwstelsel (pijn en psychologische factoren); de bloedbaan (het wortelabces als bron, om via het bloed het lichaam te infecteren).

Verder wijst men op de besmettelijkheid van verschillende tandvleesziekten bij onvoldoende of niet juiste reiniging van mess-tin en bestek. Tenslotte belicht men de voordelen van de militaire saneringskaart, ook voor het burgerleven, en schetst men de weg, hoe deze te verkrijgen.

Om deze propaganda met succes bekroond te zien, moet vooraf met de commandant een schema worden ontworpen,

dat in het lesrooster wordt opgenomen. Met andere woorden, de militair is verplicht zowel lezing, film en tentoonstelling te bezoeken, omdat het nu deel van de dienst uitmaakt. De eerste twee geschieden zo massaal mogelijk, terwijl de tentoonstelling zijn militairen in groepen van 30 per 20 minuten ontvangt. Overal zijn we dus verzekerd van 600 bezoekers per dag. Een groot voordeel boven de burgermaatschappij, waar het vaak afwachten is. Natuurlijk kent het militaire leven ook zijn voetangels en klemmen, zoals plotselinge overplaatsing van een grote groep soldaten, die we elders weer moeten opvangen; het afwezig zijn op Maandag van 50 procent der parate onderdelen door hun speciale verlofregeling; het bezit van een door het rijk goedgekeurd filmapparaat en gediplomeerd operateur in de betreffende kazerne; de regeling van huisvesting en voeding voor hen, die aan de tentoonstelling verbonden zijn alsmede hun avondpermissie, poortbriefftje en verlof; het onmisbaar zijn van bepaalde groepen door hun werkzaamheden in de dienst, zoals koks, administrateurs, telefonisten, bewakingstroepen enz., zodat de avonduren ingeschakeld moeten worden. Een groot gemak biedt ons het leger weer bij het vervoer van het materiaal. Ieder garnizoen waar we komen regelt het transport naar de volgende plaats. Zo heeft de tentoonstelling de beschikking over een steeds wisselende drietonner met goede vering. De militaire tandarts dient de wagen op haar geschiktheid te controleren, toe te zien bij het in- en uitladen, tijd van vertrek te bepalen, en de chauffeur op te dragen niet harder dan 50 km te rijden. Hij heeft dan zekerheid, dat het materiaal zo min mogelijk wordt beschadigd; kan bovendien de tijd van aankomst schatten en dus zorgen dat er soldaten klaarstaan om hulp te bieden bij het uitladen in de nieuwe standplaats.

Komt men in een garnizoen waar soldaten op grote afstand van elkaar gelegerd zijn, dan wordt de tentoonstelling binnen dit garnizoen van de ene kazerne naar de andere verplaatst, wat een geweldige besparing van tijd met zich mede brengt.

Wanneer we nu een ogenblik aandacht vestigen op de rondgang tijdens de tentoonstelling, dan blijkt dat het leger een grote verscheidenheid van bezoekers telt. De getrouwde officieren en onder-officieren horen en zien veel over het melkgebit en zij worden gewezen op de gevaren voor het blijvende gebit, wanneer dit tijdelijke gebit reeds vroeg gedeeltelijk moet worden getrokken. Hun wordt dan

ook aangeraden de kinderen zo snel mogelijk naar de tandarts te sturen voor controle en sanering. De banketbakker en kok (school te Leiden) bekijkt de gevaren van de beroeps-caries; de toekomstige mess-bediende en hofmeester beschouwt zijn functie nu ten nauwste verbonden met een goed cosmetisch gebit. De troep in zijn geheel ziet het model van de tandvleesontsteking, waaraan zij vooral is blootgesteld na een zware oefening van meer dagen, omdat haar normale weerstand dan is verminderd. Zij wordt erop gewezen, dat zo'n ontsteking wel in zijn geheel kan genezen, doch dat vroegtijdig los gaan staan en verlies van tanden vaak hierin hun oorzaak vinden. De commandanten komen zich overtuigen van het gezegde: „In een gezond en sterk leger een gezond gebit”. Zij weten immers dat een slaapzaal geen rust meer kent als kiespijn een enkele soldaat wakker houdt; dat een troep, wat moreel een gevechtswaarde betreft, te lijden heeft door een met pijn gekwelde soldaat. De militaire arts behoort ook tot onze bezoekers, zodat de samenwerking, die tussen arts en tandarts bestaat, wordt verstevigd. Een van hun taken in het leger is de hygiëne in een kazerne te controleren en waar nodig te verbeteren. En het is een opvallend verschijnsel, dat militairen die hun gebit niet onderhouden, het hele hygiënebegrip vaak achteloos van zich afschudden. Tenslotte komen we hier en daar vrouwelijke afdelingen van ons leger tegen, die vooral ingelicht worden over de kleutertandheelkunde en schooltandverzorging.

Belangrijker dan het aantal bezoekers is hun belangstelling, die ze tijdens de rondgang aan de dag leggen. En dat we hier niet over te klagen hebben, blijkt wel uit het feit, dat er veel vraag is naar het propaganda-materiaal, dat we bezitten; vooral de kaart, waarop de poetsinstructie staat vermeld, wordt dankbaar meegenomen evenals de brochure met raadgevingen aan de moeders. We bereiken hiermee, dat de soldaat van de toekomst reeds „dental minded” is vóór hij de dienst ingaat; wat niet alleen veel tijd, maar ook veel kosten zal besparen, omdat zijn gebit van kindsaf aan is onderhouden en gecontroleerd.

De vragen, die gesteld worden lopen niet zo veel uiteen. Vaak zijn ze van persoonlijke aard. We krijgen de indruk, dat de soldaat eens wil weten, wat er precies in zijn mond, die moeilijke orientatieplaats tijdens de behandeling, gebeurt. Hij zoekt meer het individuele contact met de tandarts en kan rustig praten en vragen, omdat hij zich niet in een

sprekkamer bevindt. Zijn angst houdt hem nu niet tegen, verdwijnt door het gesprek zelfs langzamerhand. Het natuurlijke element met allerlei vullingen kan hij bekijken en het nut ervan inzien. De moeilijke gang naar de tandarts ziet hij nu als noodzaak en de weg is gebaad. Een weg overigens, die de soldaat vooral zoekt, omdat het cosmetisch effect van zijn gebit op de eerste plaats komt. Het is dan ook de taak van de tandarts, de militair te overtuigen, dat zijn voortanden alleen goed en mooi blijven als de kiezen verzorgd zijn. Moeten immers deze laatste verwijderd worden, dan zullen de tanden hun functie over nemen; ze worden nu overbelast en daardoor vroegtijdig verloren.

Veel belangstelling gaat ook uit naar de kaakfracturen, omdat het gevaar hier-

voor in en door de dienst zeker niet denkbeeldig is. Een mislukte landing, terugslag van geschut, oorlogsverwondingen, auto-ongevallen enz. zijn oorzaken van haar ontstaan, en iedere militair is hier in meer of mindere mate aan blootgesteld. Het dreigende gevaar voor verstikking bij de bewusteloze gewonde, doordat zijn tong de luchtweg afsluit wordt hier geaccentueerd en methoden, hoe dit door eenvoudige handelingen te voorkomen, worden aangegeven.

De tentoonstelling biedt voor iedereen het zijne en Het Ivoren Kruis heeft hiermee een brug geslagen tussen burger en militair. Moge de grootverlofganger over deze brug de weg bewandelen naar de burgermaatschappij.

Dan is ons doel bereikt. Ook voor de toekomst!

Nieuwe uitgaven

De verdediging van Noord-Limburg en Noord-Brabant Mei 1940.

Uitg. Staatsdrukkerij- en uitgeversbedrijf, 's-Gravenhage. Prijs f 29,—.

De krijgsgeschiedkundige afdeling van het Hoofdkwartier van de Chef van de Generale Staf zet de vastlegging der historie ten aanzien van de strijd op Nederlands grondgebied tijdens de tweede wereldoorlog voort met de beschrijving van de verdediging van Noord-Limburg en Noord-Brabant in Mei 1940.

Het is een verhaal van drie partijen, Nederlanders, Fransen en Duitsers. De Franse gegevens zijn aan een aantal met name genoemde Franse boeken ontleend, o.a. uit het boek van Lerecouvraix „l'Armée Giraud en Hollande”, waarvoor schr. de officiële Franse gegevens raadpleegde en tevens zijn licht opstak in België en Nederland. De Duitse gegevens zijn o.m. ontleend aan het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie en rapporten van ondervragingen van Duitse generaals en andere Duitse officieren alsmede authentieke Duitse oorlogsdagboeken van leger-, legerkorps- en divisiecommandanten.

Als gevolg van de noodzaak om de hoofdkrachten van het te zwakke Nederlandse leger te concentreren voor de verdediging van het hart van het land, moest de verdediging van de Maas en de Peel-Raam stelling slechts respectievelijk met 7 en 15 bataljons infanterie met

slechts 3 afdelingen verouderde artillerie worden gevoerd.

Geen wonder, dat deze troepen slechts een vertragende weerstand van korte duur konden bieden.

Over het algemeen bestaat een neiging om alles wat in 1940 is geschied, maar heel matig te vinden. Maar de Nederlandse troepen aan de Maas — staande tegenover een geweldige personele en materiële overmacht — hebben zich op zeer goede wijze van hun taak gekwetend, al vormt het feit, dat de spoorwegbrug bij Oeffelt over de Maas reeds in de vroege morgen van 10 Mei onbeschadigd in handen der Duitsers viel, een zwarte bladzij in onze geschiedenis. Maar in het algemeen bewees de Nederlandse soldaat aan de Maas, dat hij wel degelijk kon vechten. De vele foto's van de Maaskazematten laten zien, hoe verwoed daar is gestreden. Van Duitse zijde werd op verschillende plaatsen melding gemaakt van taai Nederlandse tegenstand.

De lichte Divisie en het III legerkorps waren er op 10 Mei in geslaagd om zich over de Maas in veiligheid te stellen, om hun taak voor de verdediging van het hart des lands op zich te nemen. Daarmede was de taak van de Peel divisie — die de verplaatsing van III L.K. en de lichte divisie moest dekken — in feite volbracht. Als gevolg van het nemen van de brug bij Oeffelt konden de Duitsers

reeds vroeg op 10 Mei vaste voet in de Peel-Raam-stelling krijgen, die mede daardoor reeds in de avond van 10 Mei bij Mill werd doorbroken. Waar C. Peel-divisie tevens de indruk had, dat zijn rechtervleugel zuid van Weert met omvatting werd bedreigd, besloot hij — om vernietiging van de divisie te voorkomen — in de nacht de divisie te laten terugtrekken op de Zuid-Willemsvaart. De indruk, dat de omvatting van de rechtervleugel aan de gang was, was niet geheel juist. Dat geschiedde eerst op 11 Mei. Bovendien zou, als een omvatting dreigde, die rechtervleugel het eerst voor terugname in aanmerking zijn gekomen. Want bij een terugname van de Peel-Raamstelling op de Zuid-Willemsvaart bleef men op de rechtervleugel op zijn plaats. Het plotselinge bevel om de Peel-Raamstelling te verlaten was van grote invloed op het moreel der troepen. De Zuid-Willemsvaart leent zich slecht voor de verdediging. Bovendien waren er geen verdedigingsvoorbereidingen getroffen. De verdediging aan dat kanaal stortte dan ook zeer spoedig in elkaar, waarmede het lot van de Peel divisie was bezegeld. Uit de omschrijving der gebeurtenissen blijkt, dat C. Peeldivisie niet over een bevelsapparaat, noch over de bevelsmiddelen beschikte, om op een dergelijk uitgebreid front voortdurend op de hoogte te zijn van hetgeen er in de voorste lijn voorviel en daarop snel te reageren.

Bijzonder interessant zijn de beschou-

wingen over het optreden der Fransen in het Zuiden van ons land.

Als gevolg van onze neutraliteitspolitiek was de samenwerking met de Fransen niet geregeld en moest deze bij de onverwachte en snelle verschijning van de Franse troepen, nog beginnen. Bovendien waren de Franse troepen onbekend met het feit, dat III L.K. en de Lt. Div., op 10 Mei waren teruggenomen Noord van de Maas. Een beter bewijs van de volkomen onjuistheid van de Duitse beschuldigingen, dat wij niet neutraal waren geweest en nauw met de geallieerden hadden samengewerkt, is niet te vinden.

Een afzonderlijk hoofdstuk wordt nog gewijd aan de evacuatie van de burgerbevolking, waarbij het drama Breda een belangrijke plaats inneemt.

Als gevolg van de strijd in Noord-Limburg en Noord-Brabant lieten 12 officieren, 34 onderofficieren, 20 korporaals en 164 soldaten het leven. Voor dapper gedrag werden toegekend 4 Militaire Willemsorden, 23 Bronzen Leeuwen, 47 Bronzen Kruisen en 1 Kruis van Verdienste.

Het boek, in fors formaat, telt 486 bladzijden, een groot aantal foto's, terwijl in een afzonderlijke bijlage eveneens een groot aantal zeer duidelijke kaarten een goed inzicht in de verrichte operaties geeft.

Een mooi werk, dat de bestudering ten volle waard is, daar er voor de militair vele nuttige lessen uit zijn te halen. Maar ook voor de burger vormt het een leerzaam geheel, want het is zodanig gesteld, dat een ieder het met interesse kan lezen.

B. K.

Once the soldier is trained to his weapon, he becomes a part of a highly developed combat team. These battle teams are the most difficult, the most complicated of all teams to create. They must be capable of operating on unfamiliar ground, in darkness as well as in daylight, amid incredible confusion, danger and hardship and discouragement. The leadership of such teams is of the utmost importance, it requires judgment, intelligence, courage, integrity and resourcefulness.

General Collins.

Uit de Buitenlandse Vakpers

MILITARY REVIEW, Maart 1954

1. A solution to the infantry replacement problem, door een aantal staf-officieren.

Op 16 Augustus 1918 zond de toenmalige Amerikaanse opperbevelhebber generaal Pershing een telegram naar Washington waarin o.m. stond: „stuur geen nieuwe divisies, maar zorg voor de nodige aanvulling voor onze zwaar beproefde divisies.”

26 jaar later schreef generaal Patton aan generaal Marshall, „mijn tirailleur-compagnieën bestaan nog uit 2 man. Wanneer een van hen uitvalt neem ik een geweer en voeg me bij de laatste man, die ik niet op zijn eentje wil laten vechten. Wij hebben vóór alles aanvullingen nodig.”

Op 15 December 1944 schreef generaal Bradley aan generaal Eisenhower, dat de 12e legergroep, — waarvan Bradley commandant was — 30.327 man (op een totaal van 841.596) onder de sterkte was. 81,8% van de verliezen lagen bij de infanterie, waarvan 70% tiralleurs. Ook hij eindigde met de noodkreet „stuur aanvulling,” geen nieuwe divisies.

Het in stand houden van onderdelen is bijzonder belangrijk. Daar zit ervaring, daar zit teamgeest in. Maar onderdelen die voortdurend onder de sterkte zijn, gaan op de duur besluit in betekenis achteruit. De aanvulling moet zo snel mogelijk een deel van een bestaand team vormen. De schrijvers bespreken vervolgens de voor- en nadelen van een door hen aanbevolen aanvullingssysteem.

2. Let us excel in winning with ease, door Luitenant-Kolonel T. Andee.

Het gaat er niet om, om overwinningen te behalen. Dat kon Phyrus ook. Het gaat er om, om overwinningen te behalen met zo weinig mogelijk eigen verliezen. Door alle eeuwen heen is het niet alleen de dapperheid van de soldaat geweest, die tót de overwinning leidde, maar óók hun organisatie. De kracht der organisatie is enorm, mits die organisatie op de hoogte van zijn tijd is. De Griekse phalanx, het Romeinse legioen, de Fredericaanse en Napoleontische slagorden, de Hitleriaanse pantserdivisies zijn daar het bewijs van.

Al deze organisaties beoogden — al waren ze materieel geheel verschillend uitgerust — allemaal hetzelfde namelijk

vuur en beweging zo goed mogelijk tot hun recht te laten komen.

Generaal Patton drukte dat op de hem eigen wijze uit, door te zeggen „Hold him by the nose with fire, and kick him in the pants with movement”. Om een maximum aan vuur en beweeglijkheid te krijgen acht schrijver wijzigingen nodig in de organisatie van de Divisie en Legercorps, zonder vermeerdering van personeel.

3. Fort Leavenworth grows up, door Kolonel C. Reinhardt.

Schrijver geeft een overzicht van de historie van dit fort, dat thans het centrum van de Amerikaanse militaire wetenschap is.

4. The Hoover commission and the army, door Luitenant-Kol. M. Reichel.

De voormalige President van de Verenigde Staten Herbert Hoover, is voorzitter van een commissie geworden, die in het algemeen de doeltreffendheid van de legerorganisatie zal nagaan. Naast aanbevelingen op comptabel en financieel terrein en contrôle daarop, spreekt de commissie zich ook uit over de te voeren personeelspolitiek, waarbij o.m. „interservice transfers” tussen alle onderdelen der strijdkrachten ter sprake komt. Voorts zijn er aanbevelingen om het teamwork in het gehele militaire apparaat meer tot zijn recht te doen komen, terwijl via beschouwingen over de geneeskundige dienst het rapport ook wijst op te nemen maatregelen met het oog op het gebruik van niet conventionele oorlogsmiddelen.

5. Map production and supply, door Kolonel C. Ruzek.

Kaarten zijn voor de strijdkrachten onontbeerlijk, in het bijzonder met het oog op de steeds toenemende snelheden en de eis die een beweeglijk gevoerde oorlog stelt. Het is de zorg van de Genie om de commandanten steeds op het juiste ogenblik van de juiste kaarten te voorzien. Schrijver bespreekt de verschillende verantwoordelijkheden die voor een goede kaartverstrekking van belang zijn en geeft een overzicht van de organisatie die daartoe nodig is.

6. Indo-China (Redactioneel).

Het artikel — verlucht met een duidelijke

lijke overzichtskaart en vele foto's — geeft een historisch overzicht van de strijd welke zich in dit gebied heeft afgespeeld

7. War for men's minds, door Kapitein H. Anedon.

De koude of psychologische oorlog welke thans gevoerd wordt, is de grootste en meest intense **wereldoorlog**, die er ooit is geweest. Er is vrijwel geen mens ter wereld of hij rekt zich tot de prof-anti-communistische wereld. Schrijver noemt de psychologische oorlogvoering het „vierde wapen”, waarbij het om de vernietiging van de geestelijke weerstand van de geestelijke strijdbaarheid — die altijd het belangrijkste is — gaat. Dit wapen is even oud als de mensheid zelve, maar het is helemaal niet verouderd. Integendeel. De communisten maken ontzaggelijk veel werk van deze wijze van oorlogvoeren, geheel overeenkomstig de aanwijzingen van Lenin. Deze zei, dat **woorden** goedkoper zijn dan granaten. Inderdaad is dat zo en bovendien heel gemakkelijk te gebruiken ook. Daarbij spelen de oude waarheden als: *frappez, frappez toujours*, lieg maar raak, er blijft altijd wel wat van hangen, verdachtmakingen, enz. nog steeds een grote rol.

Het beste afweer- en aanvalsmiddel is echter om steeds de **waarheid** te vertellen. De waarheid wint het altijd. Die breekt tenslotte het moreel van de tegenpartij en verheft het eigen moreel. In de huidige psychologische strijd heeft het Westen het daarom oneindig veel gemakkelijker dan de tegenpartij, die het hoofdzakelijk van leugens moet hebben. Maar daartegenover constateert schr., dat de communisten veel meer hun best doen dan de Westers, hetgeen hij niet zonder gevaar acht.

8. A concept for transportation, door Kolonel E. Hauschuetz.

Transportofficieren hebben een bijzonder verantwoordelijke maar ook ongekend moeilijke taak. De transportofficier is van velen afhankelijk. Als de te vervoeren goederen en personen altijd op tijd en op de juiste plaats waren, zou er niet alleen veel tijd, maar ook veel geld alsmede ergernis bespaard worden. Een tweede punt waar schrijver op wijst, is de verouderde administratieve procedure waardoor veel tijd verloren gaat. En ten slotte bespreekt hij de veiligheid bij het rijden. Hoeveel schade en tijdverlies wordt er niet ondervonden als gevolg van onjuist rijden.

Elke transportman — van hoog tot laag

— moet doordrongen worden van het beginsel snel-veilig-betrouwbaar. Wanneer zij dat doen kan 100 % service worden gegeven en kan elke transportman trots zijn om bij een transporteenheid te dienen.

9. Mobile or defensive warfare? door Luitenant-Kolonel Miksche.

Het is zeer moeilijk om een zorgvuldige analyse te maken van oorlogservaringen. Geen enkele slag is gelijk aan de ander. Het terrein, het materieel, de wederzijdse sterkte, het moreel zijn steeds anders. In de eerste wereldoorlog zegevierde het defensief over het offensief, het vuur over de beweging. De tweede wereldoorlog begon met de Blitzkrieg, de juiste combinatie van vuur en beweging, welk beginsel door de geallieerden in de laatste fase van de oorlog ook zo juist werd toegepast. Maar zegt schrijver, de toekomst interesseert ons meer dan het verleden. Hoe zal een oorlog er uit zien waarbij de beide partijen van ongeveer de zelfde sterkte en zelfde morele kracht zijn? Op de grond worden de mogelijkheden geringer vanwege de steeds toenemende kracht der vuurwapenen in het bijzonder op anti-tank gebied. Schrijver ziet daarom de grote mogelijkheden in de lucht, want tot dusver hebben de technici nog geen luchtdoelbestrijdingsmiddelen gevonden, die even efficiënt zijn als de afweermiddelen op de grond tegen gronddoelen.

10. National security of the Philippines, door Luitenant-Kolonel D. Caballeros.

De strategische positie van de Philippijnen tegenover het vaste land van Azië is uitermate belangrijk. De Philippijnse bevolking telt 20.000.000 zielen. Een nieuwe defensiewet voorziet in de vorming van een leger van 600.000 man. Waar het land voornamelijk drijft op de landbouw en slechts een zeer kleine industrie heeft is het voor de opbouw van zijn strijdkrachten aangewezen op buitenland in casu de Verenigde Staten. Momenteel zijn de Philippijnen — gedekt door de Amerikaanse zeestrijdkrachten — nog geheel veilig. Juist daarom moet de defensieopbouw nu met kracht ter hand worden genomen, want de omstandigheden blijven nooit hetzelfde.

11. Nationalism in the Middle and Far East, door Majoor M. Bransby-Williams.

De koude oorlog is in de eerste plaats

een strijd om de geesten der mensen, in de tweede plaats is het een slag op inlichtingsterrein — niet alleen militair, maar ook politiek, economisch en in feite ten aanzien van alle factoren welke het maatschappelijk leven beheersen. In de koude oorlog zijn geen neutralen. Hier geldt de stelregel „Wie niet voor mij is, is tegen mij”. Deze spreuk geldt voor alle volkeren van het Midden- en het Verre Oosten. In het Midden-Oosten zijn de Engelsen in het defensief, zoals Iran en Egypte duidelijk aantonen. De golf van nationalisme die nu door deze gebieden waart, stelt de koloniale mogendheden in het nadeel, want het communisme — dat op zich zelf de doodsvijand van elk nationalisme is — exploiteert de nationalistische gevoelens in deze gebieden, om zijn hoofdvijanden op deze wijze — op indirecte manier — te treffen. Deze politiek is echter een tweesnijdend zwaard. Want opgewekte gedachten en gevoelens houdt men nooit aan bestaande grenzen tegen en in de Sovjet-Unie zelf zijn tal van volkeren — zoals de Ukraïners, Georgiërs, Azerbeidjestanners, Uzbeken, Turkmenen en talrijke andere bevolkingsgroepen, voor wie „vrijheid” ook een ideaal is. Om over China nog te zwijgen. De oorlog in Korea kluisterde dat land aan de Sovjet-Unie. Het Chinese nationalisme is door alle eeuwen heen sterker gebleken dan welke andere leer ook. Daar liggen in dat land ongekende mogelijkheden, ook ten aanzien van de algemene politieke ontwikkeling.

Goed doordachte strategie der Westerse mogendheden, waarbij zij door hun daden tonen vrij te zijn van elke koloniale gedachte zal de Sovjet-Unie in het defensief dringen, want het communisme is imperialistisch. Zo kunnen de rollen worden omgedraaid. De jonge vrije staten van het Midden- en Verre Oosten zijn ten aanzien van hun verworven vrijheid zeer fel en zij zullen zich met kracht tegen een Russische kolonisatie verzetten. Zij moeten daarbij op steun van het Westen kunnen rekenen.

12. The tank as an antitank weapon. door Majoor R. D. Lan.

Voor elk wapen dat op het slagveld verschijnt ontstaan altijd tegenwapens. De tank had als resultaat verschillende types antitank kanonnen, mijnen, bazooka's, antitank granaten en andere wapens. Zelfs de ontwikkeling van de „air-to-ground” raketten is ten dele het gevolg van de ontwikkeling van de tanks. In de toekomst zullen geleide projectielen ook hun plaats in de rij der anti-

tankmiddelen gaan innemen. De tactische atoomwapens zijn een uiterst werkzaam bestrijdingsmiddel van tankconcentraties. In de strijd tegen vijandelijke tanks, speelt de eigen tank een grote rol. Het feit, dat de tank een machtig kanon heeft, kon er niet toe leiden, dat dit kanon uit goed gemaskeerde opstellingen net zo goed kan worden gebruikt tegen tanks, als getrokken of gemechaniseerde antitank kanonnen. Door hun beweeglijkheid en hun pantsering kunnen zij zich bovendien betrekkelijk veilig naar van te voren verkende of vastgelegde posities begeven om van daaruit vijandelijke tanks te bevuren. Dit optreden is bovendien in hoge mate bevorderlijk voor het moreel van de infanterie. Getrokken of gemechaniseerd antitankgeschut is in wezen een defensief wapen. De tank is in staat om offensief op te treden.

13. Asiatic Pivot, door Majoor G. Sadlier.

Volgens schrijver wordt de situatie in Zuidoost-Azië en daarmee op de rest van Azië, in hoge mate beheerst door de gang van zaken in Malakka. Als de communisten in dat gebied de macht in handen zouden krijgen, zou de positie van Birma, Siam en Indo-China wel zeer moeilijk worden. Dat zou ook het geval worden met Indonesië, waardoor de positie van de Philippijnen en Australië ook in een gevaarlijk stadium zou komen. Om nog maar te zwijgen van het verlies van Singapore. De vrije wereld zou als het ware strategisch doorbroken worden. Het is daarom dat beide partijen — het enorme belang van dit gebied inziende — de strijd daar zo hardnekkig voeren.

14. The influence of Clausewitz on military thought, door squadron-leader K. Dharan.

Het is de Pruisische generaal Carl von Clausewitz geweest, die na de Napoleontische oorlogen de filosofische constructie van de kunst van oorlogvoeren samenstelde en zijn studie neerlegde in zijn beroemde boek „Vom Kriege”. Hij deed dat, omdat hij vreesde dat zijn tijdgenoten de lessen van de verschrikkelijke gebeurtenissen uit de Napoleontische periode zouden vergeten en wellicht zouden terugvallen in de statische gedachting van voor de Franse revolutie. Want de „oude Adam” is altijd zeer sterk en zij die beweerden, dat Napoleon het in het Pruisische leger nog niet tot kor-

poraal zou hebben gebracht, leefden nog en namen hoge posities in de leiding van staat en leger in. Want de mens vergeet gauw en het verleden — vóór een periode van rampspoed — wordt gauw verheerlijkt. Deze filosofische gedachtengang is op zichzelf al goud waard. Clausewitz heeft zijn doel inderdaad bereikt. Zijn invloed is tot op de dag van heden merkbaar. Zijn invloed is zo groot, dat zijn boek „Vom Kriege” op één lijn staat met „Das Kapital” van Marx, dat eveneens zulk een wereldomvattende invloed heeft gehad. Clausewitz legde de basis voor het Duitse militaire denken. Von Moltke — de man van Sadowa (1866) en Sedan (1870) — en Von Schlieffen, de ontwerper van het beroemde „plan Schlieffen” van 1914, dat zelfs in 1940 nog een belangrijke rol speelde, daar de Geallieerden nog volkomen met een herhaling op groter schaal rekening hielden en daarop hun maatregelen baseerden, wat hun ondergang werd.

De invloed van Clausewitz op het Franse militaire denken was niet minder groot. Na hun zware nederlaag in 1870-1871, hadden de Fransen — zoekende naar de oorzaken van hun nederlaag, ook de Duitse militaire organisatie bestudeerd en waren verwonderd daar de invloed van Clausewitz te ontdekken. Zij waren verwonderd, omdat zij in feite de erfgenamen van de Napoleontische strategische beginselen en opvattingen waren en zij nu door toepassing van die beginselen door een ander, zelf waren verslagen. Het effect van die ontdekking was revolutionnair. Het leidde tot een volledige reorganisatie van de Franse Generale Staf naar Duits model. In 1885 werden aan de Ecole Supérieure de Guerre te Parijs de eerste lessen uit het boek van Clausewitz gegeven. De latere Maarschalk Foch was daar toen leerling. En hij toonde zich een goed leerling, niet alleen in zijn boek „Les principes de la guerre”, maar ook in de praktijk. Want hij was in de eerste wereldoorlog de grote overwinnaar van de Duitsers.

De Nationaal-Socialisten van Hitler voerden de oorlog geheel gebaseerd op de ideeën van Clausewitz. Hun „totale oorlog” is een evolutie van het begrip „absolute oorlog” zoals Clausewitz die zag.

De communisten bleven niet bij de Nazi's achter. In 1857 schreef Marx, dat hij het boek van Clausewitz „Vom Kriege” had bestudeerd. Hij vond het een vreemde manier van filosoferen,

maar in zijn soort vond hij het voortreffelijk. In 1933 publiceerden de Sovjets „Aantekeningen op Clausewitz”, door niemand minder gesteld dan Lenin zelf. Voortbouwend op de uitspraak van Von Clausewitz, dat oorlog „een voortzetting is van de politiek, maar met andere middelen”, schreef Lenin, dat dit axioma altijd de opvatting van de communisten is geweest en altijd moet blijven. Dit is — heden ten dage — dan ook de basis van de koude oorlog, die volkomen volgens de beginselen van Von Clausewitz wordt gevoerd.

15. The imponderables in war.

De mens is over het algemeen — als redelijk wezen — een goed organisator. Wij kunnen goed plannen maken. Maar toch ziet men vaak, dat die plannen mislukken als gevolg van kleinigheden, waaraan niemand gedacht heeft, die vaak volkomen onverwacht komen en toch van dusdanige invloed zijn, dat alles mislukt. Die niet voorziene, onverwachte gebeurtenissen noemt Clausewitz de „imponderabilia” van de oorlogvoering. De niet in maten uit te drukken dingen. Men kan er geen rekening mee houden. Schr. toont dit met interessante historische voorbeelden aan. Het blijkt dat het „kleine” soms van even grote betekenis is als het „grote”. De oorzaken van deze imponderabilia schuilen in het menselijk element, dat nu eenmaal niet volmaakt is. Verkeerd begrijpen, onjuist inzicht, misplaatst vertrouwen of initiatief, onder- of overschatten van de vijand, vrees, gebrek aan discipline, kortom alle menselijke tekortkomingen die op een gegeven ogenblik hun invloed doen gevoelen. Die imponderabilia kunnen de aanvoerder voor onaangename, soms ook aangename verrassingen stellen. Een mooi voorbeeld van een aangename verrassing was b.v. de inbezitname van de brug over de Rijn bij Remagen op 7 Mrt 1945. Het is in dergelijke gevallen de commandant die moet ingrijpen en beslissen. Van hem hangt dan alles af. Het juist reageren op deze imponderabilia toont de ware commandant. De zwakke roept òf onmiddellijk om hulp, òf zoekt verantwoordelijke lieden om te kunnen optreden en daarmee de eigen verantwoordelijkheid van zich af te wentelen. De werkelijk krachtige commandant neemt zijn eigen maatregelen.

B. K.

1. Tell the army's story, door generaal C. L. Bolte.

De Sous-Chef van de Amerikaanse generale staf, generaal Bolte, doet in dit artikel een dringend en vurig beroep op alle soldaten van het leger, om het op te nemen voor het leger, waar zij zelf deel van uitmaken. Zij kunnen dat doen in vol vertrouwen, met het oog gericht op de toekomst, omdat het leger waartoe zij behoren beschikt over de beste aanvoerders, het modernste materieel en de soldaten zelf eveneens van prima kwaliteit zijn. Zij zijn een onvervangbaar element voor Amerika's veiligheid. De overwinning of de nederlaag berust in handen van de individuele soldaat, wiens moed, toewijding en doorzettingsvermogen de doorslag geven. Dit dient de soldaat bij voortdurende te bedenken en uit te dragen. De soldaten zelf moeten de beste propagandisten voor het leger zijn.

2. Meet the army's boss (redactioneel).

Een beschrijving van de persoon en inzichten van de Amerikaanse minister van landverdediging Stevens, een „businessman” uit de grootindustrie, maar tevens een man met grote oorlogservaring. In de eerste wereldoorlog vocht hij mee als luitenant bij de artillerie, in de tweede wereldoorlog bracht hij het tot kolonel bij de dienst van de Kwartiermeester generaal. Hij verliet de dienst in October 1945 en was toen in het bezit van het „Legion of Merit” en de „Distinguished service Medal”. Volgens hen die het weten konden was Stevens een goed soldaat.

Goed soldaat met grote oorlogservaring en leider van een groot textielconcern, een ideale combinatie om leiding te geven aan het grote bedrijf dat de landverdediging in feite is.

Stevens sluit zich niet op in zijn bureau. Hij wil zelf weten wat er bij de troep omgaat en wat er in de troep leeft. De band tussen het beroepspersoneel en hun „burgerbaas” moet beter zijn dan tot nu toe het geval was. Men moet weten wat men aan elkaar heeft. Stevens gelooft in het leger. Hij streeft er naar dat het leger ook in hem gelooft. Hij is volkomen overtuigd van de enorme krachten der democratie. Hij weet, dat het beroepspersoneel het nu zeer moeilijk heeft, maar hij is er van overtuigd, dat het Congres de maatregelen zal treffen, die nodig zijn om alles in orde te maken, want het Congres vertegenwoordigt de wil en de geest van het volk.

3. The new strategy's unanswered questions, door Walter Millis.

De Amerikaanse strategie heeft na de tweede wereldoorlog verschillende fasen doorlopen. Sinds de atoombomaanval op Hiroshima en de daarop volgende Japanse capitulatie, demobiliseerde Amerika zijn conventionele strijdkrachten op geweldige wijze en poogde daarbij tevens tot een internationaal algemeen verbod van A-wapens te komen. Maar al heel spoedig bleek, dat van totale vrede, waarnaar een moegestreden mensheid verlangde niets kon komen. De gevaren voor een nieuwe oorlog werden steeds groter. Toen kwam de tweede fase, waarbij de V.S. de conventionele strijdkrachten in zeer gereduceerde vorm lieten bestaan en hun strategie vrijwel volledig baseerden op de A-bommen. Daarmede kon men de steden in de Sovjet-Unie vernietigen en hield men — via deze bedreiging — het Rode leger in toom. Deze strategie zag over het hoofd, dat ondertussen het Rode leger toch kon oprukken en zich van West-Europa kon meester maken. De eerste aanwijzing, dat deze Amerikaanse strategie onjuist was, was Tsjechoslowakije in 1948, de klap op de vuurpijl was de agressie in Korea in 1950. De noodzaak van het bestaan van voor hun taak berekende conventionele strijdkrachten was daarmee aangetoond. Een enorm herbewapeningsprogramma begon, niet alleen in de V.S. waar men tot de opbouw kwam van 20 divisies voor het leger en 3 voor de marine, maar ook de herbewapening van Europa, de vorming van Duitse divisies, 18 Koreaanse divisies, de herbewapening van Japan en van Indo China. In 1950 moest alles in ijltempo worden opgebouwd. Men moest een enorme achterstand in zo kort mogelijke tijd inhalen. Daardoor was het herbewapeningsplan zeer duur. Dat was niet vol te houden. De invoering van de tactische atoomwapens wijzigde de situatie alweer, omdat deze wapens, mits in voldoende mate aanwezig, de massa's der Sovjet Unie schaakmat kunnen zetten. Tactisch stellen de atoomwapens het Westen in staat om het Rode leger, ondanks zijn numerieke meerderheid met goede kans op succes te bestrijden, al moet men niet denken, dat deze tactische A wapens het aantal conventionele wapens en het aantal manschappen zullen verminderen. Integendeel. Deze blijven onverminderd van kracht, juist om de tactische atoomwapens hun kans te kunnen geven. Strategisch blijven grote moeilijkheden bestaan. Zodra de Sovjet Unie voldoende A bommen heeft om een of-

fensief tegen de V.S. te ondernemen, wordt de situatie zeer gevaarlijk, omdat het grootste deel der Amerikaanse bevolking in de grote steden woont en in de Sovjet Unie niet. Een strategie en tactiek gebaseerd op het gebruik van A wapens, zal uiteindelijk toch het karakter van de oude strijd der conventionele wapens krijgen met hier en daar er tussen formidabele slagen en klappen. Want de voorraad A wapens stijgt aan beide zijden van het ijzeren gordijn, waarbij het Westen voorlopig nog de meerderheid op dit gebied heeft. Maar de voorraden verouderen niet, en hoe ze tenslotte gebruikt zullen worden is de grote vraag, waarbij wij geen struisvogelpolitiek kunnen spelen en doen alsof deze voorraden niet bestaan.

4. New look for reserves. Redactioneel artikel.

Een beschouwing over de noodzaak om in het kader van de new look strategie te beschikken over zo groot mogelijke reserves, waarbij gewezen wordt op de noodzaak van invoering van de algemene dienstplicht. (Een vraagstuk, dat wij nu eens niet hebben. Zo heeft ieder toch zijn eigen moeilijkheden. B. K.)

5. Interview met Montgomery. Redactioneel artikel.

In een interview dat op 29 Januari 1954 met de Engelse maarschalk werd gegeven, werd aan Montgomery een groot aantal vragen gesteld, o.a.:

Vraag: Wat zal de invloed van de A en andere nieuwe wapens op Uw problemen zijn?

Antwoord: Dat is nog niet te zeggen. Men heeft nog geen ervaring met tactische atoomwapens.

Vraag: Wordt er bij de training der troepen rekening gehouden met het gebruik van A wapens?

Antwoord: Dat begon al onder generaal Ridgway. Wij openen een school van tactische atoomoorlogvoering in Oberammergau. De training op dit gebied is in volle gang.

Vraag: Vindt U het nuttig om in Europa over atoomwapens te beschikken?

Antwoord: Zonder twijfel.

Vraag: Is Uw taak om de NATO-strijdkrachten tot een goed wapen te smeden?

Antwoord: Ja.

Vraag: Hoever bent U daarmee gevorderd?

Antwoord: In vergelijking met 1948 tot nu is er een enorme vooruitgang te constateren. En die vooruitgang heeft zijn rente reeds opgeleverd. Een agressor

heeft het niet aangedurfd om de Nato aan te vallen. Vijf jaar geleden zou een aanvaller een militaire wandeling hebben gehad. Vandaag aan de dag is daar geen sprake meer van.

Vraag: Men zegt dat als de Russen de volgende week zouden aanvallen, zij de Rijn niet meer kunnen bereiken. Is dat waar?

Antwoord: Dat kan ik niet zeggen. De bedoeling van de Nato strijdkrachten is de Russen op te vangen, alvorens zij de landen van de Nato bereiken. Hoeveel weken of maanden wij ze kunnen houden en wanneer wij kunnen beginnen met ze terug te drijven is een andere vraag, dat zal voornamelijk afhangen van de staat waarin onze reserves verkeren.

Vervolgens legde Montgomery de nadruk op het grote belang van het hebben van sterke reserves, waarbij er een weloverwogen evenwicht moet zijn tussen de parate troepen en deze reserves.

Ten aanzien van West-Duitsland was de maarschalk van mening, dat West-Duitsland bij West-Europa behoort en dat dit dus aansluit, dat West-Duitsland ook zijn aandeel in de verdediging daarvan levert.

De vorming van Duitse divisies is afhankelijk van de beschikbaarstelling van het materieel. De mankracht en de aanvoerders vormen geen beletsel. Op de vraag of Montgomery — indien er gevochten moet worden — de Duitsers aan zijn kant zou willen hebben, antwoordde hij „Oh, certainly”. De sleutel van de Europese verdediging achtte hij Frankrijk. Zonder Frankrijk gaat het niet. Hij maakt zich niet in het minst bezorgd, dat Frankrijk niet zal vechten als het wordt aangevallen. De Franse soldaten zijn „first class” en hun divisies zijn uitstekend. De idee, dat Frankrijk niet zou vechten, dateert uit 1940. In 1954 staan de zaken er anders voor. Ten aanzien van de atomische wapens was de maarschalk van mening, dat deze meer dan ooit tot gevolg moeten hebben, dat West-Europa zich kan handhaven, want de A wapens maken een nieuwe invasie en opeenhoping van massalegers in een betrekkelijk klein bruggenhoofd onmogelijk. De noodzaak voor een veel grotere beweeglijkheid is ook een gevolg van het gebruik van A wapens. In beweeglijk optreden ligt onze veiligheid.

Ten aanzien van de Russen is de maarschalk van mening, dat deze een aantal kunnen inzetten met 30 divisies. Die kunnen we gemakkelijk tegenhouden. Natuurlijk hebben ze veel meer divisies, maar zij moeten ook aan andere fronten

en aanvalsmogelijkheden denken. Bovendien, wij hebben onze moeilijkheden, maar zij niet minder.

6. The human price of combat, door M. van de Water.

Wetenschapsmensen van de Operation Research Office hebben nagegaan wat er geschiedt in het menselijk lichaam en in de menselijke geest, wanneer de mens onder de druk en spanningen van het gevecht staat.

Het is door alle tijden zo geweest, dat de ene mens zich in het gevaar weet te beheersen, terwijl de ander in elkaar stort. Gebleken is dat wanneer de man eenmaal in actie is zijn denkvermogen scherper wordt. Niets doen, afwachten b.v. onder vijandelijk artillerievuur, breekt de menselijke geest veel eerder dan de strijd van man tegen man. De man die onder de spanningen van de strijd verkeert, transpireert heftig en moet veelvuldig urineren, zonder dat hij vocht tot zich neemt. Ook in eten heeft hij geen trek. Ook is geconstateerd dat het aantal witte bloedlichaampjes afneemt. De mogelijkheid wordt geopperd om een preparaat te vinden, dat als „antistrain” — als antispanningsmiddel — de man kan helpen in het overwinnen van de verlamende spanningsverschijnselen, die zich in het gevecht kunnen voordoen. Men acht het niet onmogelijk een dergelijk preparaat te maken, maar evenwel tot een bepaalde grens, waarbij echter tevens het nadeel ontstaat, dat indien de man toch in elkaar stort, herstel zeer moeilijk, wellicht zelfs niet meer mogelijk is.

7. Gridding the single vertical photograph, door Majoor D. Thompson.

Schrijver bespreekt de methoden om luchtfoto's snel en op juiste wijze van een kaartvierkant te voorzien.

8. Japan.

Een beschrijving van de strategische positie van Japan als bolwerk tegen het communisme, alsmede een beschouwing over het Japanse volk en aanwijzingen hoe men daar het beste rekening mee kan houden.

9. This is logistics.

Een kanon zonder projectiel of zonder voortdrijvende lading is geen wapen. Het is de combinatie die het kanon tot wapen maakt. Er voor te zorgen dat de

juiste hoeveelheid munitie op het juiste ogenblik komt op de plaats waar de tacticus zijn kanon wil hebben, is een van de taken van de logistiek. Zonder een goed functionerende logistieke dienst kan men niet vechten. Dan is het leger te vergelijken met een mooie auto, echter zonder benzine en daardoor onbruikbaar.

In vroegere — nog niet zo heel lang geleden — dagen leefden legers ten koste van het land. Maar vandaag is een leger een dusdanig technisch instrument en zijn de legers zo groot, dat die legers van alles moeten worden voorzien om ze te kunnen laten leven en vechten. De logistiek is geen doel, maar wel een der voornaamste middelen om tot succes te kunnen komen. Men kan strategie en tactiek niet meer losdenken van de logistiek. Strategische en tactische plannen moeten tevens de daarmede gelijke tred houdende logistieke plannen inhouden.

De beginselen van de logistiek zijn niet nieuw, maar de moderne vorm is alles omvattend, want behoudens de voorziening van alle mogelijke materieel en levensmiddelen, omvat de logistiek ook de hospitalisatie, evacuatie, transport, verbindingen, aanmaak en onderhoud, alsmede planning. Want de logisticus moet weten hoeveel er nodig is, om dan te zien waar en hoe het kan worden gemaakt en verkregen om tenslotte te zorgen, dat het ter bestemde plaats komt. Daardoor is logistiek heden ten dage „big business” geworden en een essentiële doorslaggevende factor voor de kracht van een leger.

10. The month's comment.

Het leger zit in het hoekje waar de slagen vallen. De belangstelling van de jeugd gaat veel meer uit naar de Marine en de luchtmacht, dan naar het leger. Het is niet omdat het leven in het leger — in het bijzonder bij de infanterie — te hard zou zijn. Het leven bij de marine is even hard. Het zit niet in de uniform. Want een jonge man in een nette uniform ziet er heel wat smakelijker uit dan in een willekeurig burgerpakje. Sommigen zeggen, dat het leger verouderd is en niet op de hoogte van zijn tijd. Maar de specialisatie in het leger is enorm. Anderen beweren, dat marine en luchtmacht meer tot de verbeelding spreken. Dat is inderdaad een belangrijk ding. Een bezoek van de jeugd aan een oorlogsschip of aan een vliegveld is altijd een evenement. Een bezoek aan een gewone kazerne helemaal niet. Maar men maakt er bij het leger ook weinig of geen werk van.

11. The armies of communism, door Luitenant-Kolonel J. White.

De Rode strijdkrachten zijn te verdelen in vijf groepen en wel:

a. eerste lijnstroepen van de hoogste kwaliteit, namelijk tankeenheden, gemotoriseerde artillerie, garde infanterie en parachutistendivisies met een totale sterkte van ongeveer 1.400.000 man.

b. tweede lijns infanterie divisies en bereden cavalerie brigades uit het Kaukasusgebied en Azië, sterkte ongeveer 1.200.000. Troepen zijn van goede kwaliteit, maar hun mobiliteit is, door vrijwel volledige paardentractie, gering.

c. Veiligheidstroepen (marechaussee, spoorwegpolitie, grenspolitie, veldveiligheidspolitie, bewakingscorpsen). Zij zijn de Fraetorianengarde van de Sovjet Unie. Zij hebben bevoegdheden over *alle* andere troepen. Hun sterkte is ongeveer 700.000.

d. De strijdkrachten van de satellietstaten met een sterkte van ongeveer 800.000. Er is veel verschil in opleiding en kwaliteit. Hun betrouwbaarheid voor de Sovjets wordt door velen in twijfel getrokken.

e. De strijdkrachten onder bevel van het 5e of militaire bureau van de Cominform, de geheime strijdorganisaties van de communistische partijen in West-Europa.

Met uitzondering van de categorie vermeld onder e, heeft maarschalk Bulganin ruim 4.000.000 man te zijner beschikking.

De Rode Luchtmacht telt 800.000 man, de marine 600.000 man. Het Rode leger beschikt over minstens 170 divisies, waarvan 15 gemotoriseerd, 20 gemechaniseerd en 30 pantserdivisies.

De verdeling is als volgt:

Oost-Duitsland	30 divisies
Oostenrijk	2 „
Polen, Hongarije, Roemenië	12 „
Rusland	61 „

verdeeld in 6 militaire districten en wel Leningrad, Minsk, Riga, Kiev, Charkof en Odessa.

De overige divisies staan in Siberië en het Verre Oosten. Aan dit aantal moeten nog 45 luchtdoel- en artilleriedivisies worden toegevoegd, zodat de totale legermacht 215 divisies telt.

De duur van de dienstplicht varieert van 2 jaar voor gewone dienstplichtigen tot 5 jaar voor specialisten en veiligheids-eenheden. De jaarlijkse lichte omvat \pm 750.000 man.

De divisies in het Verre Oosten zijn van hoge kwaliteit. Zij hebben de dubbele rol als „wacht tegen Anglo-Ameri-

kaanse agressie” en om er voor te zorgen dat het „nationaal communisme” van Mao Tse Toeng niet te ver gaat.

De Russische infanteriedivisies tellen 11.000 man, een gemotoriseerde divisie 13.000 man en een pantserdivisie 10.500 man.

De discipline in het Rode leger is zeer goed. Er wordt onverbiddelijk en met de grootste gestrengheid tegen elke soort van verslapping in de discipline opgetreden.

In de laatste drie jaar is er een groot-scheepse poging gedaan om de uitrusting te verbeteren, speciaal van de pantserdivisies. Artillerie, tanks en geleide projectielen hebben een hoge prioriteit op experimenteel en productiegebied. Het Rode leger beschikt over 25.000 tanks. De jaarlijkse aanmaak is ongeveer 5500 tanks. De jaarlijkse aanmaak van kanonnen is ongeveer 30.000 met \pm 24.000.000 granaten.

De Rode luchtmacht is niet zelfstandig. Er is een tactische- of legerluchtmacht voor verdediging binnenland, terwijl er tenslotte nog een strategische bommenwerpermacht is onder direct bevel van de opperste oorlogsraad. De Rode luchtmacht omvat vermoedelijk 20.000 eerste lijnstoestellen, waarvan 4000 straalvliegtuigen. De productie van jagers en jager-bommenwerpers is hoog, die van lange afstandbommenwerpers laag.

De Sovjettisering van de staven van de satellietlegers is volkomen. De uitrusting van deze legers is matig, terwijl de aanvoerders slecht zijn.

De Russische legermassa's staan verspreid van de Beringstraat tot de Elbe, van Moermansk tot de grens met Iran. Ten opzichte van het Westen hebben de Russen het enorme voordeel op de „binnenlijnen” te staan. Hun situatie zou ideaal zijn, als hun verbindingswegen dienovereenkomstig waren, maar dat is niet het geval. Hun wegen- en spoorwegennet is zeer matig. De verdediging van het Westen moge dan vele moeilijkheden hebben, de Sovjet Unie heeft die niet minder. Meerdere daarvan kwamen in de oorlog met Duitsland duidelijk tot uiting. En de militaire stafmensen hebben zich toen heel goed gerealiseerd, dat Rusland op de rand van de volkomen nederlaag heeft gestaan, welk feit voor de grote massa angstvallig verborgen is gehouden. Vandaar de nog heden ten dage bestaande voortdurende — maar volkomen overbodige vrees — voor een aanval van het Westen.

12. The uses of flame in Korea, door Luitenant-Kolonel W. Miller.

Gedurende de drie jaren strijd in Korea is er een steeds groter gebruik van „vuur” gemaakt. De drie voornaamste lessen daarbij opgedaan zijn:

a. wanneer men vuur gebruikt, wees er dan zeker van dat het genoeg is. Eén vlammenwerper is vrijwel nooit voldoende;

b. maakt een grondig plan hoe het vuur te gebruiken, in coördinatie met andere middelen;

c. beoefen het gebruik van vlammenwerpers grondig, slechts dan is een juist gebruik verzekerd en krijgt men vertrouwen in dit strijdmiddel.

Voorts beschrijft de schrijver de verschillende soorten vlammenwerpers, draagbare, gemechaniseerde en in vaste opstelling.

13. Career management and your future. Redactioneel artikel.

Officieren zijn in de gelegenheid om studies te volgen aan universiteiten en speciale instellingen. Men onderscheidt lange- en korte cursussen. Lange van 9—24 maanden, korte tot maximum 5 maanden. Het doel dezer cursussen is bijzondere kennis op te doen op gespecialiseerde onderwerpen en contact te verkrijgen met burger wetenschapsmensen. Men mag niet ouder zijn dan 35 jaar, al bestaat er een mogelijkheid voor uitzonderingen, terwijl men minimum 4 dienstjaren moet hebben. In enkele gevallen wordt gelegenheid gegeven een doctoraal examen te doen. De cursussen omvatten zeer veel wetenschappen van kernphysica, electrotechniek, psychologie, zakelijke administratie tot journalistiek. Elke officier mag twee cursussen opgeven waartoe hij zich gevoelt aangetrokken. B. K.

5
in Nederland

1
bij

De verwachtige
BARBER-GREENE

asphalteringsmachines,
ongeveerwaard voor het
aanleggen van enorme
werken zoals wegen,
startbanen e.d.

Reef
OLDENZAAL

HOTEL ALBA

SCHEVENINGEN

aan aardigst hoekje
Gev. Deynootplein
Telefoon 55.26.56

*Koud en warm
stromend water
Centr. verwarming
Huistelefoon
op alle kamers
Restaurant à la carte*

Dir. G. L. W. Wiljems

Speciale tarieven voor winter en voorjaar

N.V. Technisch Bureau voor Economisch Kolenverbruik v.h.

ASSELBERGS & NACHENIUS

Breda
Tel. 8290 en 9463

- CENTRALE-VERWARMING OP ELK GEBIED
- LUCHTBEHANDELING EN -TRANSPORT VOOR IEDER DOEL
- VENTILATOREN IN ALLE UITVOERINGEN